

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴ آذر ۱۳۹۹

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، حسن پاسیار، ابراهیم رضایی مقدم، مسلم ساسانی، مریم شمیرانی، ماح علی اقدم، محسن فدایی، محمدجواد قورچیان، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری	فارسی	
هادی بولادی، محمد جهان بین، کاظم غلامی، مرتضی کاظم شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، الهه مسیح خواه	عربی زبان قرآن	
محمد آقاصالح، ابوالفضل احدزاده، امین اسدیان پور، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
ناصر ابوالحسنی، حسن روحی، میرحسین زاهدی، نوید مبلغی، حمید مهدیان	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرایی، حمیدرضا سجودی، علی شهرایی، نسترن صمدی، امیر محمودیان	ریاضی و آمار (۳)	
محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زرااندوز، حمیدرضا سجودی، نسترن صمدی	ریاضی و آمار (۲)	
فاطمه حیاتی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، نسرين حق پرست، فرهاد علی نژاد، عارفه سادات طباطبایی نژاد، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی (۳)	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سیدجمال طباطبایی نژاد، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی (۱)	
نوید امساکي، ولی برجی، حسین رضایی، مرتضی کاظم شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن (۳) و (۱)	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های عربی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	عربی زبان قرآن (۳) و (۱) - سؤال‌های آشنا	
میلاد باغ شیخی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار	تاریخ	
علیرضا رضایی، فاطمه سخایی	جغرافیا	
آرژتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک	جامعه‌شناسی	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های جامعه‌شناسی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	جامعه‌شناسی (۳) - سؤال‌های آشنا	
مجید پیرحسینلو، نیما جواهری، زهرا دامیار	منطق و فلسفه	
مبیناسادات تاجیک، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، نصیبه کلانتری	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	الهام محمدی	محمدجواد قورچیان	محسن اصغری، مریم شمیرانی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساکي	نوید امساکي	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل علی پور
دین و زندگی	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	---
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
ریاضی و آمار (۲)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان	مریم بوستان
علوم و فنون ادبی (۳)	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، سیدعلیرضا احمدی
علوم و فنون ادبی (۱)	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، سیدعلیرضا احمدی
عربی زبان قرآن (۳) و (۱)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	پریرا ایزدی، زهرا دامیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	مریم بوستان، زهرا دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی نژاد
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمدابراهیم مازنی، فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی ۳

۱- گزینه «۱»

(مریم شمیرانی)

قسیم: صاحب جمال

گرزه: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک

دستور: اجازه، وزیر، فرمان

تاب: فروغ، پرتو

۲- گزینه «۲»

(کاتلم کاطمی)

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

صفلگان ← صفلگان

۳- گزینه «۳»

(الهام ممدری)

کتاب «فی حقیقه العشق» از شهاب‌الدین سهروردی است.

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۴- گزینه «۴»

(مفسن فدایی - شیراز)

«سپهر مهر، ماهم، جهان عشق، شاهم» اضافه تشبیهی / «مهر»: ایهام تناسب، معنای نزدیک «محبت» که کاربرد دارد و معنای دور آن «خورشید» است که کاربرد ندارد ولی با «سپهر» و «ماه» تناسب دارد.

«آستین» مجاز از دست / «ماه» و «شاه» جناس دارد.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

حسن آمیزی: شکر خنده / ایهام ندارد و «شیرین» فقط به معنای مزه و طعم شیرین آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حسن تعلیل: خشک شدن آب روان به واسطه حیرت از نظاره گل‌ها / مجاز: چمن مجاز از باغ

گزینه «۲»: اسلوب معادله: مصراع دوم در حکم مصدافی برای مصراع اول است / استعاره (اضافه استعاری): دامان شب

گزینه «۴»: پارادوکس: هستی از خرابی داشتن / جناس: هستی و مستی

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۶- گزینه «۴»

(حسن پاسیار - لاهیجان)

در بیت گزینه «۴»: دو جمله با الگوی نهاد + فعل آمده است (خیز - آی)

یک جمله با الگوی نهاد + مفعول + فعل وجود دارد. (ببینی)

و یک جمله با الگوی نهاد + مسند + فعل (چه صاحب جاه هستم)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: کج دل م خوان (نهاد محذوف)

مسند مفعول فعل

گزینه «۲»: دم و همت ما، تو را آزاد کرد

نهاد مفعول مسند

گزینه «۳»: مردم (آنرا) دفتر انگارد

نهاد مفعول مسند فعل

(فارسی ۳، دستور، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۷- گزینه «۲»

(مسلم ساسانی - کالیکشن)

شیوه عادی این بیت به این شکل است: «دل، از بهر تو بنده دیده گشت / اگر چه دیده برای دل همسایه‌ای بد است.»

«بنده» هسته گروه اسمی است که قبل از فعل اسنادی آمده، پس مسند است. «از بهر» حرف اضافه است؛ پس «تو» متمم می‌شود. «دیده» (چشم) اسم است و به اسم دیگر (بنده) اضافه شده، پس مضاف‌الیه است. «دل» نیز پس از حرف اضافه «برای»

آمده است، پس متمم است. (فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۸- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

مفهوم بیت صورت سؤال «جانبازی و فدا کردن جان» در راه عشق است که از گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در گزینه «۳» به این مفهوم اشاره شده است که نخستین شرط عشق ترک علائق و وابستگی هاست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: توصیه به مردن در راه عشق

گزینه «۲»: در راه عشق، فدا کردن جان غم و اندوهی ندارد.

گزینه «۴»: ترک هر دو جهان و فدا کردن جان در راه عشق، موجب سرافرازی و فرمانروایی عالم عشق است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۵۳)

۹- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی‌مقدم - لاهیجان)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۴»، «بیان سختی و پر خطر بودن راه عشق و تحمل کردن آن» است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: بلند پروازی و قانع نشدن به پستی

گزینه «۲»: پیشرفت نیاز به تلاش دارد.

گزینه «۳»: بیان زیبایی معشوق

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۷)

۱۰- گزینه «۱»

(کاتلم کاطمی)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۱»: ارزشمند بودن وطن و ترجیح آن بر غربت و آوارگی مفهوم ابیات «۲»، «۳» و «۴»: ترجیح غربت بر حضور در خاک وطن (مفهوم مقابل بیت صورت سؤال)

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۸)

فارسی ۱

۱۱- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

معنی درست واژه‌ها:

کمیت: اسب سرخ مایل به سیاه / شهناز: یکی از آهنگ‌های موسیقی ایرانی، گوشه‌ای از دستگاه شور / اوان: وقت، هنگام / تقریر: بیان، بیان کردن / طرفه: شگفت‌آور، عجیب / استرحام: طلب رحم کردن، رحم خواستن / بدسگال: بداندیش، بدخواه

(فارسی ۱، لغت، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۱»

(مهمربور قورچیان)

تصحیح املائی: بگذارد ← بگذارد

(فارسی ۱، املا، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۱»

(ترگس موسوی - ساری)

(ب) حسن تعلیل: گل از غفلت آدمیان است که می‌خندد (می‌شکند)

(ج) مجاز: «سر» مجاز از اندیشه و قصد است.

(د) استعاره: وحشت‌سرا استعاره از دنیا است.

(ه) ایهام تناسب: واژه «پرده» در معنی اصطلاح موسیقی خود که در بیت قابل قبول نیست با واژگان راست و نغمه تناسب دارد.

(الف) تشبیه: رخ و بالای معشوق به ترتیب به گلستان و سرو تشبیه شده‌اند.

(فارسی ۱، آرایه، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۴»

(مفسن فدایی - شیراز)

هر کسی همی گفت (که) چنین کارزار اندرین روزگار یاد نداریم.

وابسته

هسته

عربی، زبان قرآن ۱ و ۳

۲۱- گزینۀ «۳» (مهمرب هوآن بربن - قآننات)
«سبحان الّذی»: پاک و بی‌آلایش است کسی که / «أسری بعبدہ»: بنده‌اش را حرکت داد؛ بنده‌اش را بر برد (رد سایر گزینہ‌ها) / «لیلاً»: در شبانگاهی؛ شبانگاهی / «من المسجد الحرام»: از مسجدالحرام / «إلی»: به، به سوی، تا / «المسجد الأقصى»: مسجدالأقصی
نکته: با توجه به ترجمه‌های معروف قرآن، حرف جر «إلی» در این آیه شریفه با هر سه معنا درست است.
(ترجمه)

۲۲- گزینۀ «۳» (کظم غلامی)
«أحذّر»: هشدار می‌دهم (رد گزینہ‌های ۱ و ۴) / «أن لا تقتربوا»: که نزدیک نشوید (رد گزینہ ۲) / «يُنقَل»: (فعل مجهول) جابه‌جا می‌شود (رد گزینہ‌های ۱ و ۴)
(ترجمه)

۲۳- گزینۀ «۲» (هاری پولاری - تبریز)
«عدو»: دشمنی (رد گزینہ ۱) / «يُسَمَى»: نامیده می‌شود (رد گزینہ‌های ۱ و ۳) / «نظر الدلائین»: نگاه دلفین‌ها (رد گزینہ‌های ۱ و ۳) / «يُقْتَل»: کشته می‌شود (رد سایر گزینہ‌ها) / «أنوفها الحادّة»: بینی‌های تیزشان (رد گزینہ ۴)
(ترجمه)

۲۴- گزینۀ «۱» (الله مسیح‌فواه)
«قد وضع»: قرار داده‌اند (رد سایر گزینہ‌ها) / «لوحات تحذیریّة»: تابلوهای هشدارآمیزی (رد گزینہ ۲) / «أنابیب الغاز»: لوله‌های گاز (رد گزینہ‌های ۲ و ۴) / «کارگران خیابان» (رد گزینہ ۳)
(ترجمه)

۲۵- گزینۀ «۲» (الله مسیح‌فواه)
«يقبل علی»: روی بیاورند / «و هم دووبون»: در حالی که با پشتکارند؛ در حالی که پشتکار دارند / «يبتعدون»: دور می‌شوند / «خبيّة الأمل»: ناامیدی
تشریح گزینہ‌های دیگر
گزینۀ «۱»: «يبتعدون» متعدّی معنا شده و غلط است و «لا يضيع» نیز مستقبل ترجمه شده است.
گزینۀ «۳»: «يقبل علی» ترجمه نشده است و «الأعمال الصّالحه» نکره ترجمه شده است.
گزینۀ «۴»: «در حالی که پشتکار داشتند» بعد از جملهٔ دوم و به صورت ماضی ترجمه شده است و نیز «نامیدان» در این گزینہ غلط است.
(ترجمه)

۲۶- گزینۀ «۴» (هاری پولاری - تبریز)
«له»: برایش، ترجمه نشده است / «يحدث»: اتفاق می‌افتد (مضارع)
(ترجمه)

۲۷- گزینۀ «۲» (کظم غلامی)
تشریح گزینہ‌های دیگر
گزینۀ «۱»: دامها («منحدرات» یعنی «سرازیری‌ها») («تقذف» یعنی «می‌اندازد») گزینۀ «۳»: باعث می‌شود («سبب» فعل ماضی است) - تعویض («تصليح» یعنی «تعمیر») گزینۀ «۴»: دچار شویم (هیچ ضمیر یا فعل متکلمی در این عبارت دیده نمی‌شود) ← منجر به دچار شدن به بیماری‌های پوستی می‌گردد.
(ترجمه)

تشریح گزینہ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: اسلوب معادله دارد زیرا مصراع دوم مثالی است برای مصراع اول و هر مصراعی مستقل و جداگانه است. («چون» به معنای «چگونه» است و حرف ربط وابسته‌ساز نیست).
گزینۀ «۲»: فقط یک جملهٔ مستقل ساده است.
گزینۀ «۳»: هر مصراع، یک جملهٔ مستقل ساده است.
(فارسی ا، دستور، ترکیبی)

۱۵- گزینۀ «۳» (مارح علی‌اقرم - بولان)
صائب ز بزم عقده‌گشایان کناره کرد
نهاد
منادا را با نقش دستوری نهاد اشتباه نگیرد.

تشریح گزینہ‌های دیگر
گزینۀ «۱»: حزين: منادا / شاعر (حزين لاهیجی) خود را مخاطب قرار داده است و با خودش حرف زده است.
گزینۀ «۲»: بهار: منادا
گزینۀ «۴»: صبا: منادا
(فارسی ا، دستور، صفحه ۱۴۴)

۱۶- گزینۀ «۲» (مریم شمیرانی)
«چه درد، سه هفته، سه هفته، شیر نر، پنجهٔ خونین، صد فریب، صد فسون»، ۷ ترکیب وصفی
«دردسر، غزالهٔ چرخ، بیشهٔ خاور»، ۳ ترکیب اضافی
(فارسی ا، دستور، ترکیبی)

۱۷- گزینۀ «۴» (مریم شمیرانی)
«صدر و سینه» مترادفاند و با قلب رابطهٔ تناسب دارند.
(فارسی ا، دستور، ترکیبی)

۱۸- گزینۀ «۳» (مسن اصغری)
مفهوم «پندناپذیری عاشق» به‌طور مشترک در ابیات صورت سؤال و گزینہ‌ها مشهود است.
مفهوم بیت گزینۀ «۳»: بی‌تأثیر بودن سخن عشق در دل انسان‌های غیرعاشق
(فارسی ا، مفهومی، صفحه ۱۲۷)

۱۹- گزینۀ «۲» (مسن وسکری - ساری)
عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط بر این مفهوم تکیه دارند که پایان ظلم و ستمگری، بدبختی و تیره‌روزی است و ظالم به سبب ظلم‌هایی که مرتکب شده است هرگز آرامش ندارد.
مفهوم بیت گزینۀ «۲» دقیقاً در مقابل سایر ابیات و صورت سؤال است. بیت می‌گوید: «ظالم هیچ‌گاه به خاطر ظلم‌هایی که مرتکب شده است مجازات نمی‌شود». (فارسی ا، مفهومی، صفحه ۱۴۱)

۲۰- گزینۀ «۲» (مریم شمیرانی)
مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینۀ «۲» تغییر نگرش است. در جهان خلقت نقضی نیست، اگر عیبی می‌بینیم از شیوهٔ نگرش ماست.

تشریح گزینہ‌های دیگر
گزینۀ «۱»: من راز نگاه تو را می‌فهمم.
گزینۀ «۳»: مراقب رقیب هستم که تو را نگاه می‌کند.
گزینۀ «۴»: از نگاه تو اسرار بسیار دریافتم.
(فارسی ا، مفهومی، صفحه ۱۴۲)

۲۸- گزینه ۲»

(مفرد بھوان بین - قانتات)

لوله‌های انتقال فرآورده‌های نفت: دو ترکیب اضافی [مضاف+مضاف‌الیه/مضاف+مضاف‌الیه] مضاف‌الیه: أنابیب نقل مشتقات التَّفط / شیرهایی بزرگ: ترکیب وصفی: حنقیات کبیره / باز و بسته می‌شود: تَفْتَح و تَعْلُق

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: فعل‌ها به شکل معلوم نوشته شده است و به مضاف (أنابیب) آل داده شده! گزینه ۳: فعل‌ها معلوم‌اند و «لوله‌ها» به شکل مفرد به عربی برگردانده شده است! گزینه ۴: «لوله‌ها» به شکل مفرد به عربی برگردانده شده و صفت حنقیات (کبیره) به شکل قید حالت نوشته شده است!

نکته درسی: فعل باید با فاعلش یا نایب فاعلش از لحاظ جنس مطابقت نماید.

(تعریب)

ترجمه متن درک مطلب:

سعدی شیرازی شاعر و عارف پارسی است، نوشته‌هایش به وسیله اسلوب استوار و روشنشان و ارزش‌های والای اخلاقی متمایز می‌شود. او به فارسی و عربی شعر سروده است. مشهورترین آثارش گلستان سعدی و بوستان است. به دلیل تأثیرپذیری زیاد سعدی از زبان عربی بود که برخی از منتقدان ادبی او را یکی از برجسته‌ترین تأثیرگذاران در شعر عربی به شمار می‌آورند، به‌خاطر نظام موسیقایی جدیدی که اشعارش از طریق اقتباس از نظم عروضی فارسی، به شعر عربی وارد کرده است. گلستان - که معنایش باغ است - مجموعه‌ای از حکایت‌ها و پند و اندرزهاست که در آن شیرازی آنچه را که بین شعر و نثر و بین فارسی و عربی است، در هم می‌آمیزد، و او آن را در سال ۶۵۶ هجری کامل کرد و به حاکم شیراز سعد بن زنگی اهدا نمود و این کتاب مهم‌ترین و مشهورترین آثار شیرازی به شمار می‌آید. شاید معروف‌ترین سروده‌هایی که در گلستان آمده، همان است که به «بنی آدم» شناخته می‌شود.

۲۹- گزینه ۴»

(مفرد علی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

«سعدی به شدت تحت تأثیر زبان عربی بود، به همین دلیل، شعر عربی در اشعار او یافت می‌شود!»، طبق متن صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «سعدی کتاب گلستان را در سال ششصد و شصت و پنج کامل کرد» که طبق متن در سال «ششصد و پنجاه و شش» کامل کرده است. گزینه ۲: «شعرهای او به زبان عربی بیشتر از شعرهایش به زبان فارسی است» که صحیح نیست. گزینه ۳: «نوشته‌های او به خاطر نظام موسیقایی جدید به زبان‌های گوناگون در دنیا ترجمه شد.» که صحیح نیست.

(درک مطلب)

۳۰- گزینه ۲»

(مفرد علی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

صورت سؤال گفته: «چرا سعدی یکی از شخصیت‌های برجسته در زمینه شعر عربی قدیم گردیده است؟» که عبارت «زیرا او اسلوب جدیدی را در شعر عربی وارد کرده است» پاسخ درست می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «ترجمه عبارت: زیرا او به شعر عربی اهتمام بسیاری می‌ورزید!» گزینه ۳: «ترجمه عبارت: زیرا او بسیار به سرودن اشعار به زبان عربی پرداخت!» گزینه ۴: «ترجمه عبارت: زیرا او ارتباطی بین شعر عربی و فارسی برقرار کرده بود!»

(درک مطلب)

۳۱- گزینه ۳»

(مفرد علی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

صورت سؤال، پرسشی را خواسته که جوابش در متن مطرح نشده است که جواب گزینه ۳: «سعدی در کدام شهر متولد شد و وفات یافت؟» در متن موجود نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: ترجمه: مهم‌ترین و مشهورترین کتاب سعدی چیست؟ گزینه ۲: ترجمه: در کدام سال سعدی کتاب گلستان را نوشت؟ گزینه ۴: ترجمه: گلستان سعدی در جهان به چه چیزی شهرت دارد؟

(درک مطلب)

۳۲- گزینه ۱»

(مفرد علی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «صدره: تمییز ...» نادرست است. «تمییزت» از باب تَفَعَّل و مصدر «تمییز» است.

گزینه ۳: «فعل مضارع، مجهول، نائب فاعله ...» نادرست است. چون فعلی معلوم است، فاعل آن محذوف نیست.

گزینه ۴: «له حرف زائد واحد» نادرست است. باب تَفَعَّل دو حرف زائد (ت - تکرار عین‌الفعل) دارد.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۳۳- گزینه ۲»

(مفرد علی کاظمی نصرآبادی - کاشان)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «اسم مبالغة ... صفة ...» نادرست است. «لنقاد» جمع مکسر «لنقاد» و اسم فاعل است، هم‌چنین نقش مضاف‌الیه را دارد.

گزینه ۳: «اسم مبالغة ... مضاف و ...» نادرست است.

گزینه ۴: «مفردة: نقد، مأخوذ من مصدر مزید ثلاثی» نادرست است. دقت کنید «لنقاد» بر وزن «فَاعِل» اسم فاعل گرفته‌شده از مصدر مجرد ثلاثی است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۳۴- گزینه ۱»

(مرتفی کاظم شیروردی)

«الأوقات» نادرست است (صحیح: «الأوقات» همزه باید دارای حرکت فتحه باشد نه ضمه) / «یستغرق»: فعل مضارع باب استفعال بر وزن «یستفعل» است (صحیح: «یستغرق»).

(فبط حرکات)

۳۵- گزینه ۱»

(الله مسیح فواه)

زغال سنگ (پاورقی صفحه ۸۲ کتاب درسی) سنگ سیاه رنگی است که به عنوان سوخت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «استهلاک» به معنای مصرف است نه طلب هلاکت.

گزینه ۳: «مصفی»: پالایشگاه مکانی برای پالایش نفت از ناخالصی‌ها است نه مکان استخراج آن از زمین.

گزینه ۴: «میناء»: بندر منطقه‌ای در ساحل دریا است ولی فقط مخصوص حمل‌ونقل نفت و تخلیه آن در آن‌جا نیست.

(مفهوم)

۳۶- گزینه ۳»

(مفرد بھوان بین - قانتات)

أعلى + ضمير + یا: باید، واجب است = یجب

«علی» در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «به زبان / گزینه ۲: «ترجمه نمی‌شود / گزینه ۴: «از

(قواعد فعل)

۳۷- گزینه ۱»

(مرتفی کاظم شیروردی)

اسم ظاهر بعد از حروف جرّ، مجرور است. علامت جرّ (ـِ) در مفرد، «ین» در جمع مذکر و «ین» در اسم مثنی است؛ مانند أَلْكَاتِبِ، كَاتِبِ، أَلْكَاتِبِينَ، أَلْكَاتِبِينَ. توجه داشته باشید که در گزینه ۱ «با علامت كسره «الدالّافین» جمع مکسر است نه جمع مذکر، بنابراین با آمدن حرف جرّ بر سر آن، با علامت كسره مجرور می‌شود (صحیح: الدالّافین)

(قواعد فعل)

۳۸- گزینه «۳»

(الله مسیح فواه)

«اشف» در گزینه «۳» فعل ثلاثی مجرد بوده و نون آن نیز از نوع وقایه است. «نون» در لا تحزنی در گزینه «۱» نون وقایه نیست، در گزینه‌های «۲» و «۴» نیز فعل‌های «یتقد» و «حذر» ثلاثی مزید از باب افعال و تفعیل هستند. (قواعد فعل)

۳۹- گزینه «۴»

(هاری پولاری- تبریز)

گزینه «۱»: «نعمه» خبر است / گزینه «۲»: «تساعدنا» خبر بوده و فعل معلوم است (باب مفاعله) / گزینه «۳»: «خیر» خبر است / گزینه «۴»: «تغسل» خبر بوده و مجهول است. (قواعد فعل)

۴۰- گزینه «۳»

(کلاطم غلامی)

در صورت سؤال آمده است: «فعلی را مشخص کن که نمی‌دانیم چه کسی انجامش داده است.» یعنی فعل مجهول را باید پیدا کنیم که با توجه به معنای عبارات، گزینه «۳» مجهول است.

تشریح گزینه‌ها

گزینه «۱»: دلقین‌ها به بچه‌های خود شیر می‌دهند زیرا از پستانداران هستند.

گزینه «۲»: باور نمی‌کنم که دلقین‌ها مانند پرندگان آواز می‌خوانند.

گزینه «۳»: کشتی به کمک دلقین‌ها به ساحل کشیده شد.

گزینه «۴»: رازهایی از زندگی این حیوان را با راهنمایی پدرم فهمیدم.

(قواعد فعل)

دین و زندگی ۳

۴۱- گزینه «۲»

(سیرامسان هنری)

شیطان اقرار کرده است که توان فریب مؤمنان با اخلاص را ندارد و این موضوع با بیت: «برو این دام بر مرغی دگر نه ...» که بیانگر نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان و یکی از میوه‌های درخت اخلاص است، ارتباط معنایی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۴۲- گزینه «۱»

(امین اسیران‌پور)

عبارت شریفه «و من الناس من یعبد الله علی حرف فان اصابه خیر ...» در مورد کسانی است که پرستش آن‌ها از روی ایمان نیست بلکه از روی شک و تردید است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۴)

۴۳- گزینه «۴»

(ممسن بیاتی)

وجود یک تفاوت بنیادین میان رابطه خدا با جهان و رابطه مصنوعات بشری با سازنده آن بیانگر نیازمندی جهان به خدا در بقا است.

مصنوعات بشری و موجودات پس از پیدایش نیز هم‌چنان مانند لحظه نخست خلق شدن به خداوند نیازمند هستند. از این‌رو دائماً با زبان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می‌کنند. (نیاز در بقا)

این‌که موجوداتی که وجودشان از خودشان نیست نیازمند پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد همان‌گونه که چیزهایی که شیرین نیستند، برای شیرین شدن نیازمند چیزی هستند که خودش شیرین باشد. بیانگر مقدمه دوم استدلال نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۷ و ۹)

۴۴- گزینه «۱»

(ممسن بیاتی)

تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود (علت) شخص، درونی نآرام و شخصیتی ناپایدار داشته‌باشد (معلول). زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می‌دهد و از سوی دیگر قدرت‌های مادی (طاغوت) که هر روز رنگ عوض می‌کنند (علت) او را به بردگی جدیدی می‌کشاند (معلول).

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۴۵- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

هرکس گرفتار شرک در خالقیت بشود، حتماً گرفتار شرک در مالکیت نیز شده است. مشرک در ربوبیت خداوند، به شفابخشی بیمار از طریق دارو نگاه استقلال‌ی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۱ و ۲۴)

۴۶- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن‌بینی می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۸)

۴۷- گزینه «۴»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

این بیت مولوی مؤید فقر و نیازمندی دائمی مخلوقات از جمله انسان در پیدایش و بقا به خداست و لذا با آیه شریفه «یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید: ای مردم! شما به خداوند نیازمند هستید و خدا بی‌نیاز ستوده است» ارتباط مفهومی دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۶ و ۳۲)

۴۸- گزینه «۳»

(ممسر رضایی‌بقا)

انسانی که در مسیر بندگی پیش رود، در پیشگاه خدا منزلتی می‌یابد و قدرتی پیدا می‌کند که برتر از قدرت‌های طبیعی است و «بندگی»، همان پایبندی به توحید عملی و اطاعت از دستورات خداست.

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۲ و ۳، صفحه‌های ۲۶ و ۳۲)

۴۹- گزینه «۳»

(ممسر رضایی‌بقا)

مسئولیت‌پذیری انسان، از شواهد وجود اختیار در اوست و از آن‌جا که سنگ اختیاری ندارد، مسئولیتی نیز ندارد که در بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنه نیایی من دهم بد را سزا؟» به آن اشاره شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۶)

۵۰- گزینه «۱»

(سیرامسان هنری)

ریزه‌کاری‌ها و نقشه جهان ← تقدیر الهی / اجرا و پیاده کردن قوانین ← قضای الهی حدود مخلوقات ← تقدیر الهی

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۸)

دین و زندگی ۱

۵۱- گزینه «۱»

(ممسر آقامصالح)

اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند به همه چیز توجه داشته باشیم، قدرت‌های دیگر در نظمان کوچک خواهند شد و به آنان توجه نخواهیم کرد. اگر شرط غصبی نبود لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم، کم‌تر به کسب درآمد از راه حرام (مکاسب محرمه) متمایل خواهیم شد.

(دین و زندگی ۱، درس ۱۲، صفحه ۱۳۱)

۵۲- گزینه ۴

(ابوالفضل اهرازه)

خون انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد، نجس است. مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد، نجس است. بنابراین لباسی که با مردار حیوانی که خون جهنده ندارد (اگرچه حرام گوشت باشد) برخورد داشته است پاک است و نماز خواندن با آن صحیح است. (دین و زندگی، ۱۲، درس ۱۱، صفحه ۱۳۲)

۵۳- گزینه ۴

(ممسن بیاتی)

فرد روزه‌دار پس از یک ماه روزه‌داری به تسلطی بر خود می‌رسد که قبل از ماه رمضان آن تسلط را نداشته است و اگر هر سال یک ماه این عمل را تکرار کند سال به سال با تقوای بیشتری می‌شود چنین فردی کم به جایی می‌رسد که احساس می‌کند که هر کاری را که خداوند دستور داده است می‌تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نکند و آیه «یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون» بیانگر روزه است. (دین و زندگی، ۱، درس ۱۲، صفحه ۱۳۵)

۵۴- گزینه ۴

(مهمر آقاصالح)

پیشوایان ما آراستگی را از اخلاق مؤمنان می‌دانستند. رسول خدا (ص) می‌فرمود: «خداوند تعالی دوست دارد (محبوب خداوند است) وقتی بنده‌اش به سوی دوستان خود می‌رود، آماده و آراسته باشد». (دین و زندگی، ۱، درس ۱۳، صفحه ۱۳۳)

۵۵- گزینه ۲

(ابوالفضل اهرازه)

یکی از جلوه‌های عفاف، مربوط به آراستگی و مقبولیت است. انسان عقیف، چه مرد و چه زن، خود را کنترل می‌کند و آراستگی خود را در حد متعادل نگه می‌دارد و به «تبرج» دچار نمی‌شود. (عفاف، بازدارنده از تبرج است). انسان عقیف زیبایی ظاهری خود را وسیله خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار نمی‌دهد. (دین و زندگی، ۱، درس ۱۳، صفحه ۱۳۶)

۵۶- گزینه ۴

(مهمر رضایی‌بقا)

عرضه نابجای زیبایی، به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده، «عفت» و «حیا» را از بین می‌برد و این دو گوهر مقدس را از او می‌گیرد. امام صادق (ع) می‌فرماید: «لباس نازک و بدن نما نباشد؛ زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.» دقت شود که به همان اندازه که رشته‌های عفاف در روح انسان ضعیف می‌شود، نوع آراستگی به خصوص آراستگی در پوشش تغییر می‌کند. (دین و زندگی، ۱، درس ۱۳، صفحه ۱۳۶)

۵۷- گزینه ۲

(ممسن بیاتی)

در شرح و تفسیر آیات قرآن کریم پیشوایان ما (از جمله امام کاظم (ع)) حدود پوشش را مشخص کرده‌اند و این دسته از روایات ما را به رعایت عفاف دعوت کرده‌اند. (دین و زندگی، ۱، درس ۱۴، صفحه ۱۵۳)

۵۸- گزینه ۳

(فیروز نژادنیف - تبریز)

زنان ایرانی قبل از اسلام که عموماً پیرو آیین زرتشت بودند، با پوششی کامل در محل‌های عمومی رفت و آمد می‌کردند. بنابراین حجاب اختصاص به مسلمانان ندارد. (دین و زندگی، ۱، درس ۱۴، صفحه ۱۵۶)

۵۹- گزینه ۳

(مهمر رضایی‌بقا)

اثر ایمان در شدت محبت به خدا در عبارت قرآنی «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ» مشهود است که چشیدن دوستی خدا و رها کردن غیر خدا به دلیل شدت محبت به خدا، در دعای امام سجاد (ع): «بارالها! خوب می‌دانم هر کس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند.» لحاظ شده است. (دین و زندگی، ۱، درس ۱۱، صفحه ۱۱۶)

۶۰- گزینه ۳

(امین اسریران پور)

ابتدا و مقدم بر همه چیز در این آیه، به عفاف شناخته شدن زنان مؤمن به عنوان فلسفه حجاب مورد توجه قرار گرفته است. «یا ایها النبی قل لزوجک و بناتک و نساء المؤمنین یدنین علیهن من جلابیبهن ذلک ادنی ان یعرفن فلا یؤذین و کان الله غفوراً رحیماً.» (دین و زندگی، ۱، درس ۱۴، صفحه ۱۵۴)

زبان انگلیسی ۱ و ۳

۶۱- گزینه ۱

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «الف: جو وقتی که داشت سقف را نقاشی می‌کرد از نزدیکان افتاد.»
«ب: او حتماً کلی درد می‌کشد. فکر می‌کنم بهتر است به او کمک کنیم.»
نکته مهم درسی
برای بیان پیشنهاد و انجام کاری که بهتر است انجام شود از فعل وجهی «should» استفاده می‌کنیم. (گرامر)

۶۲- گزینه ۳

(همید مهریان - کاشان)

ترجمه جمله: «صدها دانشجو پرسشنامه دریافت کردند و از آن‌ها خواسته شد تا در مورد اساتید خود بر اساس دانش و رفتار اساتید نظر دهند.»
نکته مهم درسی

از آن‌جا که نقش اسم «students» برای فعل «ask» مفعولی است، باید از فعل مجهول استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). همچنین، باید میان فعل و فاعل از نظر تعداد تناسب وجود داشته باشد (رد گزینه «۲»). (گرامر)

۶۳- گزینه ۲

(همید مهریان - کاشان)

ترجمه جمله: «رؤیای بن سفر به ایران و بازدید از این کشور زیبا در آسیای غربی بود. مگر نه؟»
نکته مهم درسی

از آن‌جا که فعل «was» در جمله به شکل مثبت به کار رفته است، در سؤال ضمیمه شکل منفی آن به کار می‌رود (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). همچنین، مرجع ضمیر فاعلی یعنی «it» واژه «dream» می‌باشد (رد گزینه «۳»). (گرامر)

۶۴- گزینه ۴

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «تگران نباشید، ما می‌توانیم با شما زمانی که این‌جا هستید صحبت کنیم یا وقتی که از دفتر کارتان برمی‌گردید، فقط به من زمان و مکان ملاقات را بگویید.»
نکته مهم درسی
مفهوم جمله حق انتخاب و گزینش را مطرح می‌کند، بنابراین «or» در گزینه «۴» صحیح است. (گرامر)

۶۵- گزینه ۴

(همید مهریان - کاشان)

ترجمه جمله: «یک واقعیت جالب این است که رؤیایها منبعی غنی از الهام برای تعداد زیادی از نویسندگان موفق هستند.»
۱) مقصد
۲) نسل
۳) با هم‌آیی، هم‌نشینی
۴) الهام (واژگان)

۶۶- گزینه ۳

(همید مهریان - کاشان)

ترجمه جمله: «هالی روستا بسیار مهمان‌نواز بودند و هر گردشگری را که از آن‌جا عبور می‌کرد، به یک وعده غذای محلی دعوت می‌کردند.»
۱) محافظت‌شده
۲) سالم، مفید
۳) مهمان‌نواز
۴) تزئینی (واژگان)

۷۴- گزینه «۳» (نویز مبلغی)
(۱) لبنیات (۲) روند
(۳) دفتر خطرات (۴) حافظه (کلوز تست)

۷۵- گزینه «۱» (نویز مبلغی)
نکته مهم درسی
برای ماهها، سالها، دههها، قرنها و دورههای زمانی طولانی از حرف اضافه "in" استفاده می‌شود.
(کلوز تست)

۷۶- گزینه «۴» (نویز مبلغی)
نکته مهم درسی
برای بیان عملی که به‌صورت پیوسته در یک بازه زمانی در گذشته انجام شده باشد، از زمان گذشته استمراری استفاده می‌شود.
(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب:
روز بعد از شکرگزاری شروع فصل خرید تعطیلات است. [روز] شکرگزاری همیشه پنجشنبه است، بنابراین روز بعد جمعه است. این روز به‌عنوان «جمعه سیاه» شناخته شده است. این شلوغ‌ترین روز خرید سال از سال ۲۰۰۵ بوده است. نام «جمعه سیاه» اولین بار در دهه ۵۰ در فیلادلفیا (ایالات متحده) استفاده شد. پلیس این روز را به‌دلیل ترافیکی سنگین که به‌وجود آورد، «جمعه سیاه» نامید. بیش‌تر فروشگاه‌ها پیشنهادات خوبی را در «جمعه سیاه» ارائه می‌دهند. آن‌ها در ساعات اولیه صبح درهایشان را باز می‌کنند. آن‌ها سعی می‌کنند با [آدن] تخفیف‌های زیاد خریداران را جذب کنند. برخی از اقلام مانند تلویزیون، بسیار ارزان‌تر از حد معمول است. حتی ممکن است فروشگاه‌ها روی این اقلام ضرر مالی بدهند. آن‌ها امیدوارند که خریداران هنگام حضور در فروشگاه، هدایایی برای افراد دیگر خریداری کنند.
جمعه سیاه زمان بسیار خوبی برای خرید است. مشکل این است که اقلام کم‌قیمت به اندازه کافی برای همه وجود ندارد. این اقلام متقاضی زیادی دارند، بنابراین مردم ممکن است ساعت‌ها قبل از باز شدن یک فروشگاه صف بکشند. آن‌ها ممکن است امیدوار باشند که یک تلویزیون یا لپ‌تاپ کم‌قیمت بخرند، اما همه کسانی که قصد تهیه یکی از این اقلام را دارند [موفق به] خرید نمی‌شوند. برخی از افراد با ناامیدی [فروشگاه را] ترک خواهند کرد.
این وضعیت می‌تواند استرس‌زا باشد. برخی از رویدادهای «جمعه سیاه» با خشونت همراه بوده است. حتی برخی از کارگران به‌خاطر ازدحام زیاد جمعیت صدمه دیده‌اند. بر سر اسباب بازی‌ها یا افرادی که نوبت را در صف رعایت نکرده‌اند، دعوایی به پا شده است. با این همه، بیش‌تر رویدادهای «جمعه سیاه» بی‌خطر و سرگرم‌کننده هستند. با این وجود، اگر قصد رفتن به خرید را دارید، انتظار ازدحام جمعیت و کمی هل دادن را داشته باشید.

۷۷- گزینه «۲» (مسن رومی - بهشور)
ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر توسط متن پشتیبانی نمی‌شود؟»
«جمعه سیاه، تعطیلی عمومی است.» (درک مطلب)

۷۸- گزینه «۱» (مسن رومی - بهشور)
ترجمه جمله: «در متن اطلاعات کافی برای جواب دادن به کدام‌یک از سؤالات زیر وجود دارد؟»
«نام جمعه سیاه از کجا آمده است؟» (درک مطلب)

۷۹- گزینه «۱» (مسن رومی - بهشور)
ترجمه جمله: «هدف نویسنده از نوشتن پاراگراف آخر چیست؟»
«برای این که تأکید کند اگرچه جمعه سیاه می‌تواند استرس‌زا باشد، می‌تواند بی‌خطر و سرگرم‌کننده نیز باشد.» (درک مطلب)

۸۰- گزینه «۴» (مسن رومی - بهشور)
ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر می‌تواند بهترین عنوان برای این متن باشد؟»
«جمعه سیاه: فرصتی برای صرفه‌جویی پول در روز بزرگ» (درک مطلب)

۶۷- گزینه «۲» (میرفیسین زاهدی)
ترجمه جمله: «سنت‌های مرتبط با عروسی در خانواده ما در تضاد آشکار با سنت‌های سایر خانواده‌ها است، اگرچه ما در شهری با فرهنگ یکسان زندگی می‌کنیم.»
(۱) قدرت (۲) تضاد
(۳) نقش (۴) میراث (واژگان)

۶۸- گزینه «۱» (همیر مهربان - کاشان)
ترجمه جمله: «رونالد همیشه به پدرش در تعمیر ماشین کمک می‌کند اما او به‌ندرت، اگر اصلاً کمک کند، تمیز کاری می‌کند.»
(۱) به ندرت (۲) به صورت شفاهی
(۳) خوشبختانه (۴) کاملاً (واژگان)

۶۹- گزینه «۱» (ناصر ابوالحسنی - کاشان)
ترجمه جمله: «پزشکان باید بیماران خود را از عوارض جانبی احتمالی هر دارویی که برای آن‌ها تجویز می‌کنند، مطلع کنند.»
(۱) اطلاع دادن (۲) آوردن
(۳) سازماندهی کردن (۴) غذا دادن (واژگان)

۷۰- گزینه «۳» (ناصر ابوالحسنی - کاشان)
ترجمه جمله: «او گفت که کمی بعد از ازدواجش به‌دلیل رفتار بی‌رحمانه آن‌ها نسبت به زنان، روستا را ترک کرده است.»
(۱) سنجیده، دقیق (۲) بومی، محلی
(۳) بی‌رحمانه، ظالمانه (۴) گیج‌کننده (واژگان)

۷۱- گزینه «۲» (مسن رومی - بهشور)
ترجمه جمله: «اولین تلاش آن‌ها برای صعود به اورست به شکست انجامید، اما آن‌ها هرگز امید و انگیزه خود را از دست ندادند.»
(۱) سرطان (۲) شکست
(۳) بهشت (۴) اخلاق (واژگان)

۷۲- گزینه «۳» (میرفیسین زاهدی)
ترجمه جمله: «هفت ماه از زمانی که ویروس کرونا شیوع پیدا کرد و کل جهان را در بر گرفت، می‌گذرد، اما دانشمندان هنوز قادر نیستند دارو یا واکسن مؤثری را برای مبارزه با آن تولید کنند.»
(۱) افزایش دادن (۲) منتشر کردن
(۳) توسعه دادن، تولید کردن (۴) بازگو کردن (واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:
فریا استارک کاوشگری بود که در زمانی زندگی می‌کرد که کاوشگران قهرمان محسوب می‌شدند. استارک در پاریس متولد شد و در کودکی زبان فرانسوی، آلمانی و ایتالیایی را آموخت. او به مناطق دوردست خاورمیانه سفر کرد و سفرهای خود را در یک دفترچه خاطرات ثبت کرد. در سال ۱۹۲۸، وی به منطقه‌ای دور در البرز، رشته‌کوهی در ایران، رفت. در طول سفرش، او در جست‌وجوی اطلاعاتی در مورد یک قبیله باستانی ناشناخته ایرانی بود، که در موردش در یکی از کتاب‌هایش نوشت.

۷۳- گزینه «۲» (نویز مبلغی)
(۱) بخشیدن (۲) در نظر گرفتن
(۳) بهبود دادن، بهبود یافتن (۴) فدا کردن، اختصاص دادن
(کلوز تست)

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۴»

(علی شهبازی)

به دست آوردن تمام معیارهای مرکزی و پراکندگی در گام چهارم چرخه آمار انجام می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۳۴ تا ۳۳۷)

۸۲- گزینه «۴»

(عمیرضا سپهری)

توصیف داده‌های کمی (گام تحلیل داده‌ها)، طرح ایده‌های جدید (گام بحث و نتیجه‌گیری) و روش انجام کار (گام طرح و برنامه‌ریزی) هستند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

۸۳- گزینه «۲»

(مهمربیرایی)

برای آن که عدد سه رقمی بزرگ‌تر از ۳۰۰ باشد، رقم صدگان باید از بین یکی از ارقام {۳, ۴, ۵} انتخاب شود.

$$\frac{3}{5} \times \frac{4}{5} = \frac{12}{25}$$

یکی از رقم‌های باقی‌مانده ۳، یکی از رقم‌های باقی‌مانده ۴

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۸۴- گزینه «۳»

(علی شهبازی)

با توجه به نمودار، نتیجه می‌گیریم میانگین داده‌های ۲, ۶, ۱۲, ۱۲, ۱۲ برابر ۷ است:

$$\frac{2 + 6 + 12 + a}{4} = 7 \Rightarrow 20 + a = 28 \Rightarrow a = 8$$

حالا انحراف معیار داده‌های ۲, ۶, ۸, ۱۲ را حساب می‌کنیم:

$$\sigma^2 = \frac{(12-7)^2 + (8-7)^2 + (6-7)^2 + (2-7)^2}{4}$$

$$= \frac{25 + 1 + 1 + 25}{4} = 13 \Rightarrow \sigma = \sqrt{13} \approx 3.6$$

$$b = 7 + 3/6 = 10/6$$

پس:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۸۵- گزینه «۱»

(امیر مضموریان)

$$P(\text{غیر هم رنگ}) = \frac{\binom{3}{1} \binom{3}{1} + \binom{3}{1} \binom{4}{1} + \binom{3}{1} \binom{4}{1}}{\binom{10}{2}}$$

$$= \frac{3 \times 3 + 3 \times 4 + 3 \times 4}{10 \times 9} = \frac{33}{45} = \frac{11}{15}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷)

۸۶- گزینه «۲»

(امیر مضموریان)

ابتدا تعداد کل اعداد سه رقمی زوج را که با ارقام ۰, ۵, ۶, ۳, ۴ ساخته می‌شود به دست می‌آوریم:

$$\frac{4}{2} \times \frac{3}{2} \times \frac{1}{2} = 12$$

فقط صفر

الف) اگر یکان صفر باشد:

ب) اگر یکان غیر صفر باشد (۴ یا ۶):

$$\frac{3}{2} \times \frac{3}{2} \times \frac{2}{2} = 18$$

$$12 + 18 = 30$$

تعداد اعداد سه رقمی زوج با ارقام داده شده برابر با ۳۰ تا است. از این تعداد، اعدادی که یکان صفر دارند، مضرب ۵ هستند:

$$P(\text{مضرب ۵}) = \frac{12}{30} = \frac{2}{5} = 0.4$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۸۷- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

A: پیشامد این که دو آذر ماهی در روزهای متفاوتی از ماه متولد شده باشند.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{30 \times 29}{30 \times 30} = \frac{29}{30}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۸۸- گزینه «۳»

(نسترن صمدی)

A: پیشامد این که مجموع عدد رو شده دو تاس مضرب ۳ باشد:

$$A = \{(1,2), (2,1), (1,5), (5,1), (2,4), (4,2), (3,3), (3,6), (6,3), (4,5), (5,4), (6,6)\}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{6 \times 6} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۸۹- گزینه «۲»

(عمیرضا سپهری)

P(A): احتمال آن که هر سه شلوار مشکلی باشد:

P(A'): احتمال آن که حداقل یک شلوار مشکلی نباشد:

$$P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{\binom{5}{3}}{\binom{12}{3}}$$

$$\Rightarrow P(A') = 1 - \frac{5! \times 3!}{12!} = 1 - \frac{5 \times 4 \times 3!}{12 \times 11 \times 10 \times 9!}$$

$$= 1 - \frac{3! \times 2 \times 1}{3! \times 2 \times 1 \times 9!}$$

$$= 1 - \frac{10}{220} = 1 - \frac{1}{22} = \frac{21}{22}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۹۰- گزینه «۲»

(علی شهبازی)

دو مداد قرمز با شرط آن که دقیقاً یک مداد بینشان باشد، به صورت زیر قرار می‌گیرند، سه مداد باقی‌مانده را نیز در جاهای خالی دیگر قرار می‌دهیم:

$$1) \frac{1}{قرمز} \times \frac{3}{قرمز} \times \frac{1}{قرمز} \times \frac{2}{قرمز} \times \frac{1}{قرمز} = 6$$

$$2) \frac{3}{قرمز} \times \frac{1}{قرمز} \times \frac{2}{قرمز} \times \frac{1}{قرمز} \times \frac{1}{قرمز} = 6$$

$$3) \frac{3}{قرمز} \times \frac{2}{قرمز} \times \frac{1}{قرمز} \times \frac{1}{قرمز} \times \frac{1}{قرمز} = 6$$

پس در کل فائزه به $6 \times 3 = 18$ حالت می‌تواند این کار را انجام دهد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

ریاضی و آمار (۲)

$$\begin{cases} f(x) = 2 \xrightarrow{\text{تابع ثابت}} f\left(\frac{2}{3}\right) = f(1 - \sqrt{2}) = 2 \\ g(x) = x \xrightarrow{\text{تابع همانی}} g(-1) = -1, g(0) = 0 \end{cases}$$

$$\frac{f\left(\frac{2}{3}\right) - g(0)}{-2a \times g(-1) \times f(1 - \sqrt{2})} = 1 \Rightarrow \frac{2 - 0}{-2a \times (-1) \times 2} = 1 \Rightarrow \frac{2}{4a} = 1$$

$$\Rightarrow 4a = 2 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳)

۹۷- گزینه «۳» (عمیدرضا سپهری)

ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، یعنی ضابطه تابع f را برابر با x قرار می‌دهیم:

$$\frac{-ax^2 + 3x}{2b + x - 3} = x \Rightarrow 2bx + x^2 - 3x = -ax^2 + 3x$$

$$x^2 + (2b - 3)x = -ax^2 + 3x \xrightarrow{\text{شرط تساوی}} \begin{cases} -a = 1 \Rightarrow a = -1 \\ 2b - 3 = 3 \Rightarrow b = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b = -1 + 3 = 2$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۹۸- گزینه «۳» (عمیدرضا سپهری)

چون برد تابع f تک عضوی است، پس f تابعی ثابت بوده و مؤلفه‌های دوم برابر هستند. یعنی:

$$c + 1 = 4 \Rightarrow c = 3$$

همچنین g تابعی همانی و ضابطه آن به صورت $g(x) = x$ می‌باشد، یعنی دامنه و برد آن در نمودار پیکانی با هم برابرند.

$$\begin{cases} a + 1 = -1 \Rightarrow a = -2 \\ 2 = 4b \Rightarrow b = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b + c = -2 + \frac{1}{2} + 3 = \frac{-4 + 1 + 6}{2} = \frac{3}{2} = 1\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵ و ۳۰ تا ۳۳)

۹۹- گزینه «۳» (امیر زائرئوز)

ضابطه تابع همانی به شکل $f(x) = x$ است که نمودار آن، همان خط نیمساز ربع اول و سوم است (یا قسمتی از خط) به عبارت دیگر، تابع همانی به هر عدد، خود آن عدد را نسبت می‌دهد. در گزینه‌های ۳ و ۴ به صورت زیر عمل می‌کنیم:

همانی نیست $h(x) = (x-1)^2 = x^2 - 2x + 1 \Rightarrow$ گزینه (۳)

همانی است $k(x) = x(x+1) - x^2 = x^2 + x - x^2 = x \Rightarrow$ گزینه (۴)

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۱۰۰- گزینه «۴» (محمدرضا بفری)

می‌دانیم به ازای هر مقدار x حاصل $f(x)$ یک عدد ثابت است، پس:

$$f(2a - 1) = k$$

$$f(b + a) = k \Rightarrow \text{عبارت مورد نظر} = k - k = 0$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۹۱- گزینه «۴» (نسترن صمدی)

چون دو زوج مرتب $(1, 7)$ ، $(1, 2a - 1)$ دارای مؤلفه‌های اول برابرند، پس مؤلفه‌های دومشان نیز با هم برابر است:

$$2a - 1 = 7 \Rightarrow a = 4$$

و به صورت مشابه چون دو زوج مرتب $(2a, 3)$ ، $(2a, b + 1)$ دارای مؤلفه‌های اول برابرند، پس مؤلفه‌های دومشان نیز با هم برابر است:

$$b + 1 = 3 \Rightarrow b = 2 \Rightarrow (a, b) = (4, 2)$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

۹۲- گزینه «۳» (کوروش داوری)

$$n - 1 = 4 \Rightarrow n = 5$$

$$n^2 + m = 4 \Rightarrow 5^2 + m = 4 \Rightarrow m = 4 - 25 = -21$$

$$\frac{m \times n}{21} = \frac{-21 \times 5}{21} = -5$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۹۳- گزینه «۱» (کوروش داوری)

$$\left. \begin{aligned} f(-1) &= -\frac{1}{2} - 3 = \frac{-1 - 6}{2} = \frac{-7}{2} \\ f\left(\frac{3}{4}\right) &= \left(\frac{3}{4} - 1\right)^2 = \left(\frac{3 - 4}{4}\right)^2 = \left(\frac{-1}{4}\right)^2 = \frac{1}{16} \\ f(1) &= 4 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{-\frac{7}{2} \times \frac{1}{16}}{\frac{1}{8} \times 4} = \frac{-\frac{7}{32}}{\frac{1}{2}} = -\frac{7}{16}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۹۴- گزینه «۳» (کوروش داوری)

در تابع همانی، مؤلفه‌های اول و دوم با هم برابرند:

$$2a + 1 = -3 \Rightarrow 2a = -4 \Rightarrow a = -2$$

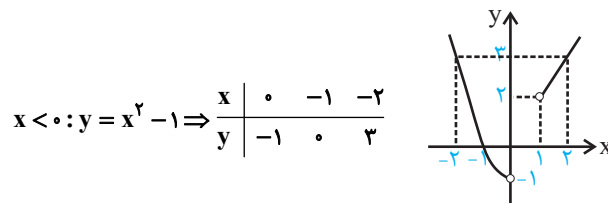
$$a - \frac{b}{2} = 4 \xrightarrow{a=-2} -2 - \frac{b}{2} = 4 \Rightarrow -\frac{b}{2} = 6 \Rightarrow b = -12$$

$$c = 5 \Rightarrow a + b + c = -2 - 12 + 5 = -9$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۹۵- گزینه «۳» (کوروش داوری)

با نقطه‌یابی نمودار تابع را رسم می‌کنیم:

$$x < 0: y = x^2 - 1 \Rightarrow \begin{array}{c|cc} x & 0 & -1 & -2 \\ y & -1 & 0 & 3 \end{array}$$

$$x > 1: y = x + 1 \Rightarrow \begin{array}{c|cc} x & 1 & 2 \\ y & 2 & 3 \end{array}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۹۶- گزینه «۴» (عمیدرضا سپهری)

ضابطه تابع ثابت f به صورت $f(x) = c$ است، چون $f(-1) = 2$ ، پس $f(x) = 2$ و ضابطه تابع همانی g به صورت $g(x) = x$ است.

اقتصاد

۱۰۱- گزینه «۴»

(قارچ از کشور ۹۴)

برای تعیین توسعه، استفاده از شاخص درآمد سرانه، به تنهایی نادرست است. زیرا توسعه علاوه بر افزایش تولید کمی، تغییرات کیفی را نیز در نظر می‌گیرد. برای اندازه‌گیری توسعه در کنار درآمد سرانه از معیارهای دیگری نیز استفاده می‌شود؛ برای مثال، شاخصی به نام شاخص توسعه انسانی

(Human Development Index) H.D.I =

شاخص توسعه انسانی ترکیبی از چند شاخص، مثل تولید ناخالص ملی، نرخ باسوادی بزرگسالان، امید به زندگی، دسترسی به آب سالم و میزان ثبت‌نام واجدان شرایط تحصیل در مدارس است.

با محاسبه شاخص HDI ملاحظه می‌شود که چه بسا کشورهای با درآمد سرانه مشابه، توسعه انسانی متفاوتی داشته باشند.

(اقتصاد، رشد توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۰)

۱۰۲- گزینه «۱»

(فاطمه فهمیان)

الف) بانک تجاری صرفاً نقش آسان‌سازی مبادلات را دارد. (مثل بانک ملی)
ب) بانک‌های مسکن یا کشاورزی، بانک‌های تخصصی هستند که در ایران بیشتر نقش بانک تجاری را ایفا می‌کنند.

ج) سپرده پس‌انداز حسابی است که پول مشتری برای مدتی نامعین در آن نگهداری می‌شود اما مشتری می‌تواند با مراجعه به بانک، موجودی این حساب را در هر زمان که بخواهد دریافت کند.

(اقتصاد، بانک، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۰۳- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) صحیح است.

ب) نادرست است. فرایند خلق شبه‌پول یا خلق اعتبار از چاپ پول متفاوت است.
ج) نادرست است. در هیچ جای دنیا اجازه فعالیت آزاد انتفاعی به بانک‌ها داده نمی‌شود.

د) صحیح است.

ه) نادرست است. با رونق گرفتن تجارت در جوامع بشری به ویژه ابتدا در تمدن اسلامی قرن سوم تا هشتم هجری و سپس در اروپا در قرون شانزدهم و هفدهم میلادی، نیاز به پول و خدمات آن بیشتر شد.

(اقتصاد، بانک، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

۱۰۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

به ترتیب عبارات صورت سؤال به اسناد اعتباری بلندمدت، اسناد اعتباری کوتاه‌مدت، اسناد اعتباری کوتاه‌مدت، اسناد اعتباری بلندمدت اشاره دارد.

(اقتصاد، بانک، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۸)

۱۰۵- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

میلیون واحد پولی $3200 =$ سپرده غیردیداری + سپرده دیداری

میلیون واحد پولی $3200 =$ سپرده غیردیداری + 1050

میلیون واحد پولی $2150 = 3200 - 1050 =$ سپرده غیردیداری \Rightarrow

میلیون واحد پولی $430 = \frac{1}{5} \times 2150 =$ ارزش پولی مسکوکات در دست مردم

ارزش پولی اسکنس‌ها + ارزش پولی حساب‌های قرض‌الحسنه = حجم پول موجود یا نقدینگی
ارزش پولی مسکوکات + موجودی حساب‌های غیردیداری + موجودی حساب‌های دیداری + $430 = 3200 + 4600 + 2800 =$ حجم پول موجود یا نقدینگی

میلیون واحد پولی $11030 =$

موجودی حساب‌های غیردیداری + ارزش پولی حساب‌های قرض‌الحسنه = شبه‌پول
میلیون واحد پولی $4950 = 2800 + 2150 =$ شبه‌پول

سپرده پس‌انداز + سپرده مدت‌دار = سپرده غیردیداری

$520 =$ سپرده مدت‌دار $2150 =$

میلیون واحد پولی $1630 = 2150 - 520 =$ سپرده مدت‌دار \Rightarrow

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

۱۰۶- گزینه «۲»

(فاطمه فهمیان)

مشارکت حقوقی: قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه شرکت‌های سهامی جدید را تأمین یا قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آن‌ها شریک می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارات این گزینه بیانگر عقد اسلامی «مشارکت مدنی» است.

گزینه «۳»: عبارات این گزینه بیانگر عقد اسلامی «مضاربه» است.

گزینه «۴»: عبارات این گزینه بیانگر عقد اسلامی «مزارعه» است.

(اقتصاد، بانک، صفحه ۶۹)

۱۰۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

معمولاً شاخص رشد با شاخص توسعه هماهنگ است؛ به‌طور مثال، سطح پایین توسعه در موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور و سطح بالای توسعه در نروژ با سطح بالای رشد در این کشور هماهنگی دارد. البته دو گروه از کشورها استثناً محسوب می‌شوند: ۱- تعداد معدودی از کشورها که با داشتن یک ماده گران‌بها مانند نفت امکان دسترسی به درآمد سرانه بالا را دارند. ۲- تعدادی از کشورهای در حال توسعه مانند چین که با اجرای برنامه‌های بلندمدت، شاخص‌های توسعه خود را بهبود بخشیده‌اند با وجود این‌که درآمد سرانه پایین دارند.

امید به زندگی در نروژ $81/6$ سال، درآمد سرانه در چین در حدود 11525 دلار و نرخ باسوادی در موزامبیک $50/6$ درصد است.

(اقتصاد، رشد توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۱)

۱۰۸- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

الف) شرکتی که خواستار پذیرش در بورس است و شرایط لازم را نیز دارد، می‌تواند تقاضای پذیرش خود را به همراه مدارک مورد نیاز به شرکت بورس اوراق بهادار تهران ارائه کند.

ب) گاهی به مواردی مثل سفته، چک، پول، برات، حوالجات، تمبر و ... در زبان مردم، اوراق بهادار گفته می‌شود که کارکرد آن‌ها تضمین تعهدات است نه تأمین مالی.

ج) فقط شرکت‌های سهامی عام می‌توانند سهام خود را در بورس عرضه کنند و بفروشند.

د) تهیه دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران برعهده بانک مرکزی است.

ه) در بورس‌های کالا بیشتر کالاهای واسطه‌ای و مواد خام و اولیه مثل گندم، جو، آهن، مس، زغال‌سنگ، نفت و برخی مواد شیمیایی مورد معامله قرار می‌گیرد.

(اقتصاد، بازار سرمایه، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

۱۰۹- گزینه ۲»

(فاطمه حیاتی)

الف) متوسط نرخ مرگ‌ومیر نوزادان در ۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف ۸۹/۴ نوزاد در هر ۱۰۰۰ تولد است.

ب) متوسط امید به زندگی در ۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد ۸۰/۵ سال است. ج) تفاوت و شکاف عمیق بین «کشورهای درحال توسعه و توسعه‌یافته» به هیچ‌وجه به «سطح درآمد سرانه» محدود نمی‌شود و تقریباً در تمامی «شاخص‌های توسعه» البته با درجات مختلف وجود دارد.

(اقتصاد، رشد توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۲)

۱۱۰- گزینه ۳»

(فاطمه حیاتی)

بورس، با تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است.

(اقتصاد، بازار سرمایه، صفحه ۷۴)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱۱- گزینه ۱»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

روزنامه صوراسرافیل از میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل، شمس و طغرا از خسروی و تاریخ تطور نظم فارسی از ملک الشعرا بهار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶ تا ۲۰)

۱۱۲- گزینه ۱»

(فرهاد علی نژاد)

توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه‌سازی آنان در دوره بیداری، سبب شده بود که شاعران شعر را متناسب با زبان و فهم مردم عادی، محاوره‌ای بیان کنند.

عوامل کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیبات زبانی در شعر این دوره عبارت‌اند از: اغلب شاعران صرفاً به محتوا گرایش داشتند.

برخی شاعران تسلط کافی بر ادبیات کهن نداشتند.

شاعران برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها، ناگزیر بودند به شتاب شعر بسازند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۱۳- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا امیری)

مراعات‌نظیر (ب): گوهر، قیمت، زر و کان / تلمیح (د): اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) / تکرار (الف): تکرار واژه «جان» / جناس (ج): «باد» و «داد»

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع، ترکیبی)

۱۱۴- گزینه ۳»

(عمیر مهرئی)

وزن بیت «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع» و از اوزان ناهمسان است.

وزن سایر ابیات:

گزینه ۱: «۱» فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن: همسان تک‌پایه‌ای

گزینه ۲: «۲» مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلاتن: همسان دولختی

گزینه ۴: «۴» مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن: همسان تک‌پایه‌ای

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۱۵- گزینه ۴»

(عمیر مهرئی)

حذف همزه در سایر ابیات:

گزینه ۱: «۱» غم آزاده ← غم‌آزاده (نکته: در «بشنو این» خواندن صحیح شعر، با همزه است و وزن شعر حذف همزه را ایجاب نخواهد کرد)

گزینه ۲: «۲» مگر اسباب ← مگر سیاب

گزینه ۳: «۳» با شدت ای ← با شدتی، دل افتاده ← دل‌فتاده

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

۱۱۶- گزینه ۲»

(عمیر مهرئی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای ششم مصراع دوم

گزینه ۳: «۳» بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هفتم مصراع دوم

گزینه ۴: «۴» بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هفتم مصراع اول

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

۱۱۷- گزینه ۲»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

تقطیع بیت دوم بدین صورت است:

-UU-U-U--UU-U-U

---UUU-U-U-U-U

در پایه آوایی دوم و سوم مصراع دوم، تغییر کمیت‌ها مشخص است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۱۱۸- گزینه ۳»

(تسرین حق پرست)

وزن تمام ابیات «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است و بیت گزینه ۳» هیچ اختیار زبانی ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» نسیم، برگ، پای، هوای = بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

گزینه ۲: «۲» نوگل، رشک = بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

گزینه ۴: «۴» دزد از = حذف همزه

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۴)

۱۱۹- گزینه ۱»

(عمیر مهرئی)

دل	را	چ	لا	ل	از	م	ی	گل	گون	ش	کف	ت	دار
-	-	-	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
اک	نون	ک	لا	ل	پر	د	ب	رف	کن	ذ	گل	ش	کفت

وزن بیت «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» بوده و در کلمه «برافکنند» حذف همزه رخ داده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۲۰- گزینه ۲»

(مسنن اصفری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۲: توصیه به از بین بردن کینه و دشمنی

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» شکوه از ناسازگاری روزگار با انسان

گزینه ۳: «۳» غمگین بودن دل‌ها در جهان پر از شادی

گزینه ۴: «۴» توصیه به شکیبایی در برابر سختی‌ها

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۲۱- گزینه ۲»

(فرهاد علی نژاد)

تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی بود. گروهی از شاعران این دوره، در عین تقلید از گذشتگان، نوآوری‌هایی دارند که باعث دگرگونی و تحول سبک سخن فارسی شد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» عراق عجم شامل مناطقی مانند همدان، اصفهان، ری و ... می‌شود، در حالی که خاقانی و نظامی از شاعران آذربایجان هستند.

گزینه ۳: «۳» به‌کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر، از ویژگی‌های ادبی سبک عراقی است.

گزینه ۴: «۴» تفسیر «کشف‌الاسرار و عده‌الابرار» نوشته ابوالفضل میبیدی تحت تأثیر خواجه عبدالله انصاری به نثر موزون نوشته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱، ۸۳ و ۸۴)

۱۲۲- گزینه ۳»

(فرهاد علی نژاد)
عشق مطرح شده در این بیت، ویژگی‌هایی مانند جاویدساختن عاشق و بی‌پایان بودن دارد که از خصوصیات عشق آسمانی است که در سبک عراقی مورد توجه شعرا بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: عبارت «پای‌آگیش» در این بیت (از مصدر آگیشیدن به معنای پای‌آویز و مجازاً به معنای محتوم و ناگزیر) از لغات مهجور فارسی است که در سبک عراقی کمتر دیده می‌شود. این بیت از رودکی است.

گزینه ۲: سادگی و روانی کلام در این بیت از اسدی توسی مغایر با ویژگی‌های زبانی سبک عراقی است.

گزینه ۴: معشوق در این بیت زمینی است و شاعر از قهر و آشتی خود با او سخن می‌گوید که مربوط به سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۵)

۱۲۳- گزینه ۱»

(ممد مهرئی)
بیت فاقد جناس است و کلمه «پرده» در هر دو مصراع به معنای «حجاب و حایل» است.

آرایه جناس در سایر ابیات:

گزینه ۲: «می‌خری» و «می‌بری» (زین ← ز این)

گزینه ۳: «دم» و «دام»، «ما» و «را»

گزینه ۴: «بر» و «بار»

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لفظی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۲۴- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا احمدری)
در بیت گزینه ۳ «کمند و سمند» جناس ناهمسان اختلافی دارند.

جناس در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «کوی»، «روی» و «موی»

گزینه ۲: «مال» و «مل»، «مستی» و «هستی»

گزینه ۴: «زور» و «زر»، «فر» و «فقر»، «مال» و «مل»

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لفظی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۲۵- گزینه ۳»

(سیدجمال طباطبایی نژاد)
گزینه ۳: «را»: ردیف / بی‌هنگام و بام واژه‌های قافیه‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «یگو، کو = قافیه»

گزینه ۲: «ببریده‌اند و نالیده‌اند: قافیه»

توجه: شناسه‌ها حروف الحاقی هستند نه ردیف.

گزینه ۴: نیست در مصراع اول در معنی ناپود نقش مسند دارد، ولی در مصراع دوم فعل غیراسنادی در معنی وجود ندارد و جناس همسان و بیت ذوقافیتین است. (علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۲۶- گزینه ۴»

(ممد مهرئی)
«لویایی» و «صلایی» واژه‌های قافیه هستند؛ «یی» حروف الحاقی قافیه و مصوت بلند «ا» در پایان دو کلمه، حرف اصلی قافیه، مطابق قاعده «۱» است. در سایر ابیات به ترتیب کلمات «دامن و گلشن»، «نامه و خامه» و «سنگ و جنگ» قافیه، مطابق قاعده «۲» هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۲۷- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدری)
قاعده قافیة درونی در بیت گزینه ۴، از قاعده «۱» پیروی می‌کند و در سایر گزینه‌ها منطبق با قاعده «۲» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۲۸- گزینه ۳»

(کتاب آبی)
عبارت پایانی بیانگر «کسب مال از راه پسندیده و حلال» است. عین مفهوم «کسب روزی حلال» در بیت گزینه ۳ نیز مطرح شده است. (الفغدن: اندوختن، گردکردن)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دعوت به نیکی کردن»

گزینه ۲: «بیان قناعت و خرسندی از کم دنیا»

گزینه ۴: «دعوت به معنویت و نکوهش جاه و مال»

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۸۴)

۱۲۹- گزینه ۳»

(مسن اصغرئی)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: جان‌فشانی در راه عشق (اول قدم از عشق، سر انداختن است)

مفهوم بیت گزینه ۳: بیان سختی‌های عشق و فراق

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۱۰۵)

۱۳۰- گزینه ۳»

(مسن اصغرئی)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: آشکار بودن وجود و نشانه‌های خداوند در عین پنهان بودن
مفهوم بیت گزینه ۳: پنهان نماندن راز عشق (رنگ رخساره خیر می‌دهد از سر درون)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۱۰۳)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۱۳۱- گزینه ۳»

(ولی بربری - ابوری)
«بالتَّسْبِ»: به دودمان، به خاندان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «و أنت تعلم (حال جمله)»: در حالی که تو می‌دانی (رد گزینه ۲) / «أَنْ»: که (رد گزینه ۲) / «لَمَنْ له»: برای کسی است که ... دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۲- گزینه ۳»

(هسین رضایی)
«حین تتكلم»: هنگامی که صحبت می‌کند (رد گزینه ۱) / «جدتی»: مادربزرگم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «معنا»: ما / «عن الذکریات الماضیة»: درباره خاطرات گذشته (رد سایر گزینه‌ها) / «یستمع»: گوش فرا می‌دهند (رد گزینه ۱) / «أعضاء الأسرة»: افراد خانواده / «مشتاقین (حال)»: با اشتیاق، مشتاقانه

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۳- گزینه ۴»

(ممدعلی کاظمی نصرآبادی - کاشان)
در این گزینه فعل «یقرّینی»: مرا نزدیک می‌کند» اشتباه معنی شده است.

(عربی (۱)، ترجمه)

۱۳۴- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیروری)

«به فغانت پایبند باشید»: علیکم بالقناعت / «هیچ گنجی ... نیست»: لا کنز ... (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «بی‌نیازکننده‌تر»: أغنی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «از فغانت»: من القناعت (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(عربی (۱)، ترجمه)

۱۳۵- گزینه «۲»

(نویز امسکی)

«انفجر» و «انهدم» به شکل «انْفَجَرَ» و «انْهَدَمَ» صحیح است. (فعل ماضی از باب انفعال هستند).

(عربی (۳)، ضبط حرکات)

۱۳۶- گزینه «۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «فعل مضارع» نادرست است. «تَمَنَّى» فعل ماضی است. گزینه «۲»: «فاعل و مرفوع ...» نادرست است. «أحد» فاعل است و «الرجال» مضاف‌لیه آن است.

گزینه «۴»: «مزید ثلاثی ...» نادرست است. «ینزل» فعل مجرد ثلاثی است. (عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۳۷- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«داء (بیماری)» و «شفا (شفا، بهبودی)» با هم متضاد هستند.

(عربی (۳)، مفهومی و واژگان)

۱۳۸- گزینه «۴»

(ممدعلی کاظمی نمرآباری - کاشان)

صورت سؤال سؤال گفته در کدام گزینه حرف «لام» جاره نیست، باید دقت داشته باشید که هر وقت حرف لام به «ضمیر، اسم» متصل شود، جاره است و اگر به «فعل» متصل شود (لتعبدا)، جاره نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» حرف جر به اسم (به ترتیب: «لأخيه، لرحح، للانتقام») متصل شده است، بنابراین جاره است.

(عربی (۱)، انواع جملات)

۱۳۹- گزینه «۳»

(مسین رضایی)

با توجه به ترجمه جمله و خصوصاً وجود فعل «یتمتون»: آرزو می‌کنند. «لیت» به معنای «کاش» برای جای خالی مناسب است. ترجمه عبارت: گاهی پدربزرگ‌ها خاطرات شیرین جوانی را به یاد می‌آورند و آرزو می‌کنند: کاش آن روزها برگردند!

(عربی (۳)، انواع جملات)

۱۴۰- گزینه «۴»

(مسین رضایی)

در گزینه «۴»، اسلوب «و + ضمیر + ...» وجود ندارد پس حال جمله نداریم. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «خنیفاً»، «سُدی» و «و هم راکعون» حال هستند.

(عربی (۳)، حال)

۱۴۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«لا إلهَ إِلاَّ هُوَ»: جز او هیچ معبودی نیست (رد سایر گزینه‌ها) / «علی الله»: فقط بر الله (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فَلْيَتَوَكَّلْ»: (لام امر) باید توکل کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۴۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

«مَنْ: کسی که، هر کس (نادرستی گزینه «۲») / «إِنْتَعَدَ» (فعل شرط): دور شد، دور شود (نادرستی گزینه‌های «۲» و «۴») / «عن الأمیال النَّفسانیَّة»: از خواهش‌های نفسانی / «شائباً»: در جوانی (نادرستی گزینه‌های «۱ و ۴») / «و أُقْبِلَ عَلَى الْعُلُومِ النَّافِعَةِ»: و به علوم سودمند روی بیاورد / «لَعَلَّ»: امید است / «قَلْبَهُ»: قلب او / «يُمَلَأُ إِيمَاناً» (فعل مجهول): از ایمان پر شود (نادرستی گزینه‌های «۲ و ۴»)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۴۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

«يُحذِّرُنَا»: به ما هشدار می‌دهد (رد گزینه ۱) / «ظلم العمال»: ستم کردن به کارگران (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الإعتداء علی حقوقهم»: تعرض به حقوقشان / «فإنَّ»: چرا که، زیرا / «يأتينا بالندم»: برای ما پشیمانی می‌آورد (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(عربی (۱)، ترجمه)

۱۴۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«أيا گمان می‌کنی»: أ تظنُّ، هل تزعمُ / «آفریده شده‌ای»: (فعل مجهول) قد خلقت (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «از نقره یا طلا»: من الفضة أو الذهب (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «جمع سالم للمذكر، منصوب بالياء» نادرست است. «جمع مكسر، منصوب بالفتحة» صحیح است. گزینه «۳»: «خبر ...» نادرست است. گزینه «۴»: «مصدره: أكل، فعل مضارع للنفي» صحیح است. «مصدره: أكل، فعل مضارع للنفي» صحیح است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۴۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

مصدر باب مفاعله همواره بر وزن «مَفَاعَلَةٌ» می‌آید، به عبارت دیگر عین الفعل (دومین حرف اصلی) آن دارای علامت فتحه است؛ بنابراین «مُحَاكِمَةٌ» (با حرکت فتحه بر روی ک) صحیح است.

(عربی (۱)، ضبط حرکات)

۱۴۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در این عبارت فعل «تَنْزَلَ» معلوم است و «النَّعْم» مفعول به می‌باشد. (ترجمه عبارت: به راستی که آسمان نعمت‌ها را آماده نازل نمی‌کند.)

(عربی (۱)، انواع جملات)

۱۴۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در گزینه‌های «۱» و «۳» حرف «لا» قبل از فعل آمده و در گزینه «۴» اسمی که بعد از حرف «لا» دیده می‌شود، ال دارد. توجه کنید که لای نفی جنس قبل از اسمی می‌آید که مفتوح است و ال ندارد؛ «تصوّر» مصدر و یک اسم است.

(عربی (۳)، انواع جملات)

۱۴۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن «حال» آمده باشد. در گزینه «۳»، «و هم یتکلمون» حال جمله (جمله‌ی حالیه) از نوع جمله‌ی اسمیه است. ترجمه: «مهمانان زیاد آمدند در حالی که درباره‌ی خاطرات مهمانی صحبت می‌کردند!»

(عربی (۳)، فال)

۱۵۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

با توجه به این که فعل ابتدای جمله ماضی است، اگر فعل موجود در جمله‌ی حالیه را مضارع قرار دهیم، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود. (ترجمه عبارت: یکی از دوستانم پس از سال‌های طولانی مرا دید درحالی که او گریه می‌کرد!)

(عربی (۳)، فال)

تاریخ (۲)

۱۵۱- گزینه «۳»

(علی‌ممد کریمی)

میرزا محمدجعفر خورموجی، از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب حقایق‌الآخبار ناصری که از منتقدان تملق‌گویی بوده، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

۱۵۲- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شینی)

سفرنامه‌ها از نظر مطالعه تاریخ اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت فوق‌العاده‌ای دارند و حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره‌ی موضوع‌های اقتصادی مانند مالیات و گمرک، راه‌ها و ... هستند.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۹)

۱۵۳- گزینه «۲»

(ملیحه گریبی)

پس از مرگ کریم‌خان زند، بار دیگر آشوب ایران را فراگرفت. افرادی از طایفه زند برای رسیدن به تاج و تخت با هم به رقابت برخاستند به‌گونه‌ای که در کمتر از ۱۵ سال، هفت تن از این خاندان به قدرت رسیدند. گزینه «۲» مربوط به اوضاع بعد از مرگ نادرشاه افشار است.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۲۱)

۱۵۴- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

بسیاری از معماران به سفارش دربار و ثروتمندان با استفاده از برخی از عناصر معماری فرنگی و تلفیق آن با معماری ایرانی، سبکی از معماری را به‌وجود آوردند که در آن عناصر و ویژگی‌های معماری ایرانی و اروپایی ترکیب شده بود. این بناها به بناهای «کارت پستالی» معروف شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۵۹)

۱۵۵- گزینه «۴»

(علی‌ممد کریمی)

پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها نخستین استعمارگرانی بودند که به هند وارد شدند.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه ۲۵)

۱۵۶- گزینه «۴»

(ملیحه گریبی)

شاهان قاجار در عمل نمی‌توانستند به طور کامل و همیشه قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را به کار ببندند؛ زیرا از یک‌سوی فاقد ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفه‌ای، برای اعمال قدرت مطلقه بودند و از سوی دیگر، نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخالت قدرت‌های استعمارگر، دامنه قدرت و اختیار شاهان را تا حدودی محدود می‌کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۳۷)

۱۵۷- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

کشور ایران در معاهده ترکمانچای متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه بپردازد و به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) بدهد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۴۳)

۱۵۸- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه زیاد دوام نیاورد؛ زیرا ناپلئون اندکی بعد تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه صلح کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۴۶)

۱۵۹- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار، موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی نظیر پنبه و تریاک شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۵۱)

۱۶۰- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

فتحعلی‌شاه برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد و آن‌ها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۵۶)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

برخی پژوهشگران هسته اولیه شهر رشت را بازار و مکان تجارت محصولات کشاورزی و ابریشم با نواحی پیرامون می‌دانند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲)

۱۶۲- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

معیار و تعریف شهر کوچک و بزرگ و میزان جمعیت آن در کشورهای مختلف فرق می‌کند. پس از طراحی معیارهای رتبه‌بندی، تعداد شهرها یا روستاهایی که در هر طبقه وجود دارند، در جدول قرار می‌گیرد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۸)

۱۶۳- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

(ب) مگالاپلیس ژاپن (از توکیو تا یوکوهاما) از اولین مگالاپلیس‌های جهان است.
(د) با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل‌ونقل و وسایل ارتباطی، به تدریج حومه‌ها در اطراف شهرها، شکل گرفتند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

تاریخ (۲)

۱۷۱- گزینه «۴»

(علی ممد کریمی)

در دوره ایلخانان به ویژه به دنبال کوشش‌های علمی و فرهنگی خواجه نصیرالدین توسی، تشیع در ایران گسترش یافت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۶)

۱۷۲- گزینه «۱»

(علی ممد کریمی)

ویژگی مهم معماری دوره ایلخانان، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود. در این دوره همچنین از ترکیب آجر و کاشی نیز برای تزیین و زیباسازی بناها استفاده می‌شد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۰)

۱۷۳- گزینه «۲»

(میلاد باغ شیفی)

هجوم مغولان به ایران، علاوه بر آثار و نتایج سیاسی، پیامدهای اجتماعی و مذهبی مختلفی نیز داشت که مهم‌ترین آن گسترش تصوف و تشیع و پیوند روزافزون آن‌ها با یکدیگر بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۵)

۱۷۴- گزینه «۳»

(میلاد باغ شیفی)

شاه سلیمان با امور و اصول کشورداری بیگانه بود و در زمان او اعضای حرم‌سرا نفوذ زیادی داشتند و در اداره امور حکومت دخالت می‌کردند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۴۲)

۱۷۵- گزینه «۱»

(علی ممد کریمی)

شهر قندهار، برای حفظ مناطق شرقی و داشتن درآمد‌های گمرکی، برای ایران از اهمیت مهمی برخوردار بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۴۶)

۱۷۶- گزینه «۳»

(ملیحه گریبی)

در حوزه فلسفه و عرفان، میرداماد از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان، صاحب تألیفات ارزشمند و شهرتی بسیار است.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۵۱)

۱۷۷- گزینه «۱»

(ملیحه گریبی)

تهاجم ژرمن‌ها به امپراتوری روم غربی، موجب افول شهرنشینی، رکود تجارت و گسترش زندگی روستائینی شد. بیشتر شهرهای اروپای غربی که بر پایه تجارت رونق گرفته بودند، به سرعت رو به انحطاط نهاده و متروکه شدند. بازرگانان و صنعتگران، شغل خود را رها کردند و به مکان‌های امن گریختند. تعلیم و تربیت و فعالیت‌های فرهنگی از رونق افتاد و بیشتر مدارس تعطیل شد. به مرور زمان علوم، ادبیات، معماری و هنر یونانی و رومی از یاد رفت.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه ۱۶۱)

۱۷۸- گزینه «۴»

(ملیحه گریبی)

واسال (نه سرف) به ارباب خود سوگند وفاداری یاد می‌کرد و موظف بود که هنگام جنگ او را یاری دهد، از کاخ و کوشک او حفاظت نماید و به او عوارض و مالیات بپردازد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه‌های ۱۶۴ و ۱۶۵)

۱۶۴- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

منظور از شهرگرایی، روندی اقتصادی- اجتماعی است که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستائینان رواج می‌یابد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۶۵- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

از دیگر موضوعاتی که در زمینه شهرنشینی در ایران رخ داد، تبدیل تهران به مادرشهر ملی بود. با مهاجرت گسترده مردم از سراسر کشور، جمعیت این شهر به‌طور مداوم به‌شدت افزایش یافت و رفته‌رفته، فاصله زیادی با شهرهای دیگر پیدا کرد. به این ترتیب، جمعیت تهران همواره بیش از دو برابر دومین شهر پرجمعیت ایران، یعنی مشهد، بوده است.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۰)

۱۶۶- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

شهر پایدار شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به‌طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود؛ بدون اینکه منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتد و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط‌زیست داشته باشد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۸)

۱۶۷- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

تحقق روستای پایدار سه رکن دارد: فعال کردن اقتصاد روستا، خدمات اجتماعی و فرهنگی و حفظ محیط‌زیست روستا و چشم‌اندازهای طبیعی آن.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۱)

۱۶۸- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

توزیع متوازن جمعیت: از تمرکز و انبوهی جمعیت در یک یا چند مادرشهر و مهاجرت بی‌رویه از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ پیشگیری می‌شود.

توجه به عدالت در توسعه: بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود. در این برنامه به‌منظور تحقق عدالت اجتماعی، از توسعه نامساوی و تمرکز ثروت در برخی مناطق و فقر و محرومیت در مناطق دیگر جلوگیری می‌شود.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۶)

۱۶۹- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان بر اساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های موردنظر در قالب لایه‌هایی جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد.

(بغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های بغرافیایی، صفحه ۳۹)

۱۷۰- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

سامانه اطلاعات جغرافیایی، در واقع، سامانه‌ای رایانه‌ای برای مدیریت و تجزیه و تحلیل اطلاعات مکانی و جغرافیایی است.

(بغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های بغرافیایی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۱۷۹- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

با گسترش شهرها و رشد تجارت، مشاغل و حرفه‌های گوناگون شکل گرفت و گروه جدیدی از شهرنشینان ثروتمند شامل بازرگانان، بانکداران و صاحبان صنایع سر برآوردند که به آن‌ها «بورژوا» می‌گفتند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر پریر، صفحه ۱۷۴)

۱۸۰- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

لئوناردو داوینچی، علاوه بر آن‌که در نقاشی، مجسمه‌سازی و معماری سرآمد هنرمندان به‌شمار می‌رفت، در علوم مختلف از قبیل ریاضی، مهندسی و زمین‌شناسی نیز سررشته داشت.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر پریر، صفحه ۱۷۸)

جغرافیا (۲)

۱۸۱- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

ناحیه سیاسی فراملی عبارت از چند کشور است که تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته‌اند؛ مانند اتحادیه اروپا که اخذ روادید بین این کشورها لغو شده و افراد می‌توانند بر طبق پیمان «شنگن» آزادانه و بدون نیاز به روادید به این کشورها سفر کنند.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۱۹)

۱۸۲- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

الف) ایجاد پارک بانوان برای ورزش کردن به‌راحتی و با رعایت موازین شرعی؛ ایدئولوژی اسلامی
ب) بلوک‌های مسکونی یک‌دست و هم‌شکل و مقدم‌بودن منافع جمعی بر منافع فردی؛ ایدئولوژی سوسیالیسم

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۲۴)

۱۸۳- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

حاکمیت یعنی داشتن استقلال و بی‌نیازی از نظارت دولت‌های خارجی.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۲۸)

۱۸۴- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

مرز بین ایران و عراق: اروندرود
مرز بین ایران و امارات: خلیج فارس
مرز بین اسپانیا و فرانسه: رشته‌کوه پیرنه

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۱۸۵- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

مرزها از نظر چگونگی پیدایش با یکدیگر متفاوت‌اند. نحوه شکل‌گیری و ایجاد مرزها تأثیر زیادی در امنیت و همکاری، یا به‌عکس، اختلاف و کشمکش بین کشورهای همسایه دارد.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۲)

۱۸۶- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

در نظام سیاسی تک‌ساخت (یکپارچه)، تشکیلات ادارات آموزش و پرورش و قوانین و مقررات آن در همه نواحی کشور یکنواخت است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۸)

۱۸۷- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

راتزل پدر علم جغرافیای سیاسی شناخته می‌شود. او نظریه فضای حیاتی را معرفی کرد. او می‌گفت اگر کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی نداشته باشند و درصد توسعه سرزمین‌های خود برنمایند، نابودی آن‌ها حتمی است. او همچنین برای عامل موقعیت جغرافیایی اهمیت قائل بود و اعتقاد داشت که موقعیت یک کشور، در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد. راتزل از مباحث خود چنین نتیجه می‌گرفت که در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

۱۸۸- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

مکیندر شرق اروپا را قلب خشکی جهان می‌دانست.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۴۴)

۱۸۹- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

کشورهای حائل، یعنی کشورهایی که بین دو یا چند قدرت بزرگ قرار دارند، معمولاً به‌دلیل همین موقعیت جغرافیایی خود، آسیب‌پذیر می‌شوند. مانند لهستان که بین روسیه و آلمان قرار گرفته و در دوره‌هایی از تاریخ به‌دلیل همین موقعیت، موجودیت خود را از دست داده است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۴۹)

۱۹۰- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

منابع انرژی و معدنی مانند نفت و گاز و ... در صورتی که در جهت توسعه صنایع قرار بگیرند (مانند چین و برزیل) در قدرت آن کشور مؤثرند؛ اما اگر اقتصاد کشوری وابسته به صادرات آن‌ها باشد، یک ویژگی منفی و عامل کاهش قدرت ملی تلقی می‌شوند.

داشتن جمعیت زیاد از عوامل قدرت ملی است؛ زیرا هم منبع کار و تولید است، هم نیروی نظامی و دفاعی و هم سرچشمه روحیه ملی محسوب می‌شود. همگونی جمعیت از نظر قومی، زبانی و دینی در افزایش قدرت ملی مؤثر است و هرچه این همگونی بیشتر باشد، قدرت ملی بیشتر است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۵۱)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- گزینه «۴»

(آزیتا بیدرقی)

مطابق با این رویکرد، دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود، تولید می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه ۸)

۱۹۲- گزینه «۳»

(آزیتا بیدرقی)

- هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی، آن را دارد ← ذخیره آگاهی
- فلسفه و اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند ← اوایل قرن بیستم
- دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود ← علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند.

- دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانش از جمله دانش تجربی است ← دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره دانشی، صفحه‌های ۳، ۴، ۷ و ۸)

۱۹۳- گزینه «۴»

(مبیناسارات تألیف)

شناخت طبیعت و قوانین آن }
فوائد علوم طبیعی } پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت
رها سازی انسان از محدودیت‌های طبیعت }
فوائد علوم اجتماعی } نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و
دانش‌های ابزاری }
انتقاد درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها }
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۵)

۱۹۴- گزینه «۴»

(مبیناسارات تألیف)

علم شناخت ساختار اجتماعی است ← جامعه‌شناسی کلان
- دانشی مستقل است. ← متافیزیک یا فلسفه
- تخریب ایمن سازه‌های عظیم بدون آسیب رساندن به ساختمان‌های
اطراف ← علوم طبیعی و دانش ابزاری
- روان‌شناسی، زیرمجموعه علوم انسانی است.
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴)

۱۹۵- گزینه «۱»

(مبیناسارات تألیف)

بر جای گذاشتن تصویر بهتر ← داورى درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها
- به فکر افتادن ← شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن
- اهدا کردن جایزه به افراد شایسته ← فرصت موضع‌گیری اجتماعی
مناسب برای دانشمندان
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۹۶- گزینه «۲»

(مبیناسارات تألیف)

برقراری نظم اجتماعی از منظر تبیین و بر اساس مناسبات بیرونی ←
جوامعی که در جلب مشارکت و همکاری افراد بر اساس میل و رضایت و
رغبت، موفق عمل نمی‌کنند.
- موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی ← به حساب آوردن نظم جامعه
همانند نظم میان اعضای بدن یا اجزای ماشین
- یکسان دانستن طبیعت و جامعه ← تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های
نظم اجتماعی
(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۱۹۷- گزینه «۲»

تشریح موارد نادرست:

(مبیناسارات تألیف)

منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد زوال آن
است.
- جامعه‌شناسی تبیینی یا همان رویکرد پوزیتیویستی، به معنی وحدت
روش علوم است.
(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۳۰)

۱۹۸- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

رویکرد تبیینی بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای
کنش و آنچه را درون انسان می‌گذرد نادیده می‌گیرد.
(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۱۹۹- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین نژاد برتر ←
سقوط ارزش‌ها
- به معنای تأیید کنشگران نیست. ← همراهی همدلانه
- نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← اراده و ارزش مهم است، ولی برخاسته از
آگاهی و تابع آن است.
- فضای مجازی ← سبب می‌شود که فرد کاربر، تحت کنترل باشد و با
وجود سرگرم شدن سطحی شود.
(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۰۰- گزینه «۳»

(آزیتا بیدری)

در ورای ابهام، رازی وجود دارد که با هنر می‌توان به آن راه یافت ← کنش
انسان، معنادار است.
- سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان دارد. ← قفس آهنین
- پیشرفت‌های چشمگیر جوامع توسعه یافته و فراگیرتر شدن بحران‌های
زیست‌محیطی و انسانی ← اخلاق‌گرایی
- توجه به تفسیر کنشگران از خودشان ← همراهی همدلانه
(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۲۰۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

همه موارد با متن صورت سؤال، مرتبط است به جز گزینه «۳»، زیرا: اگر این
آگاهی‌ها و شناخت‌های عمومی (دانش عمومی یا حاصل از زندگی) وجود
نداشته باشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی
فرومی‌ریزد.
(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۳)

۲۰۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

گاهی در جامعه، میان دانش عمومی و دانش علمی، تعارض‌هایی پدید
می‌آید. حل تعارض‌ها گاه با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع
بخشی دیگر و گاه با طرح ایده‌های جدید انجام می‌شود.
جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود تعاریف متفاوتی از
دانش علمی دارند.
(جامعه‌شناسی (۳)، زفیره دانشی، صفحه ۶)

۲۰۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی
اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و هم‌چنین اثرپذیری آن‌ها از
کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

۲۰۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

موجودات طبیعی و حرکت، جزء علوم طبیعی از جمله زیست‌شناسی و
فیزیک هستند ولی توزیع و تولید جزء اقتصاد و از نوع علوم انسانی‌اند و
قوانین طبیعت نیز از جمله علوم طبیعی به‌شمار می‌رود.
(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۱)

۲۰۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

نظم، به معنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود است. نظم اجتماعی، پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید. در زندگی روزمره، بی‌نظمی بیش‌تر از نظم، به چشم می‌آید.

(پایه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۰۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

عبارت اول ← آشنایی‌زدایی

عبارت دوم ← شناختن نظم اجتماعی

عبارت سوم ← جامعه‌شناسان تبیینی

(پایه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲ و ۲۶)

۲۰۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

برداشت روزافزون از منابع تجدیدنپذیر، از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند.

(پایه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه ۲۴)

۲۰۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است. تمامی پدیده‌های خرد و کلان اجتماعی با کنش اجتماعی پدید می‌آیند. ساختارهای اجتماعی هر چقدر هم که جالفتاده و با سابقه باشند با کنش اجتماعی افراد، به وجود آمده‌اند و برقرارند.

(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۳)

۲۰۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

همه ما به‌عنوان افراد انسانی، از آن‌جا که عضوی از جامعه هستیم، توان حفظ وضع موجود یا تغییر آن را به‌واسطه کنش‌های خود داریم.

(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۵)

۲۱۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

هر جامعه‌ای نظمی دارد که این نظم تا حد زیادی حاکم بر افراد است و به اقدامات آن‌ها شکل می‌دهد.

نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان از طریق کنش اجتماعی پدید می‌آیند.

(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ و ۴۰)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۱۱- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

پدید آمدن آثاری با عناوین غرب‌زدگی و .. پیامد نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، است.

هویت فرهنگی بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان جامعه شکل می‌گیرد. قدرت سیاسی و نظامی غرب علت خودباختگی فرهنگی مسلمانان است.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۲۱۲- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

تیلور تحولات هویتی ← در شعارهای انقلابی است.

هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام ← توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود.

تبدیل زبان فارسی به زبان دوم جهان اسلام ← مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۵ و ۹۷)

۲۱۳- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

هویت محدود به ابعاد تاریخی و جغرافیایی ← سکولار (دنیوی)

بازگشت جامعه ایران به هویت اسلامی ← بیداری اسلامی

سرنوشت مشترک و حتمی بشریت از دیدگاه غرب طی قرن بیستم ← دنیوی شدن و سکولاریسم

حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی در برابر غرب ← انقلاب اسلامی ایران

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸)

۲۱۴- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

تشریح موارد نادرست:

- برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.

- قبل از ظهور اسلام، اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۴، ۹۵، ۹۶ و ۹۹)

۲۱۵- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد. جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۱۶- گزینه «۱»

(مبینا سادات تاپیک)

- گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ آن، صورت می‌گیرد.

- اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.

- جمعیت و اقتصاد، عینی‌ترین (محسوس‌ترین) ابعاد هویت جامعه‌اند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۲۱۷- گزینه «۲»

(مبینا سادات تاپیک)

هجوم اقتصادی به ایران تاریخی طولانی دارد و در ادوار مختلف از سوی استعمارگران غربی به صورت‌های مختلفی دنبال شده است. این کار در زمان قاجار با تلاش برای اخذ امتیازات مختلف مانند امتیاز رویتر و رژی و ... و در دوره پهلوی از طریق تاراج نفت، فروش جنگ‌افزار و کالاهای مصرفی و صنایع مونتاژ و تخریب بنیان‌های تولید ملی به ویژه روح خودباوری ملت ایران انجام شد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۸)

۲۱۸- گزینه «۴»

(مبیناسارات تایبک)

تشریح عبارت نادرست:

جامعه مشرک، جامعه‌ای است که بر اساس عقاید و ارزش‌های باطل، شکل می‌گیرد. (جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۳)

۲۱۹- گزینه «۴»

(مبیناسارات تایبک)

عوامل شکل‌گیری اقتصاد وابسته در طول تاریخ معاصر ایران، کشف نفت و سرمایه‌های حاصل از فروش نفت به خارجیان است. شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده و رفاه اقتصادی به مدد نفت و نه رواج کسب و کار نهاد خانواده، مسئولیت و وظیفه تأمین جمعیت را برعهده دارد. (جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۷)

۲۲۰- گزینه «۲»

(مبیناسارات تایبک)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و معانی آن است. گزینه «۳»: راه گسترش هر فرهنگ، شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن است. گزینه «۴»: هرچه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشد، آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد. (جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۲)

فلسفه دوازدهم

۲۲۱- گزینه «۲»

(زهره رامیار)

افلاطون با دقت فلسفی و استدلالی درباره خدا صحبت می‌کند. یکی از افلاطون‌شناسان مشهور اروپایی به نام تیلور می‌گوید: «افلاطون ابداع‌کننده خداشناسی فلسفی است.» (فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۲)

۲۲۲- گزینه «۳»

(زهره رامیار)

برهان مشهور ارسطو بر اثبات وجود خدا، برهان حرکت نام دارد. او معتقد است که وجود حرکت در عالم نیازمند یک محرکی است که خود آن محرک حرکت نداشته باشد. (فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۲۲۳- گزینه «۳»

(مهیر پیرسینلو)

مضمون این آیه شریفه (ترجمه: و خدا هر که را بخواهد به راه راست هدایت می‌کند. بقره/۲۱۳) به سخنان نقل‌شده از افلاطون نزدیک نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مضمون آیه شریفه (ترجمه: چشم‌ها او را در نمی‌یابند و اوست که دیدگان را درمی‌یابد. انعام/۱۰۳) با این سخن افلاطون تناسب دارد که: او نه دیدنی است و نه از طریق حواس دریافتنی است.

گزینه «۲»: مضمون آیه شریفه (ترجمه: [کسی را] نزاده و زاده نشده است. اخلاص/۳) با این سخن افلاطون تناسب دارد که: نه می‌زاید و نه از میان می‌رود. گزینه «۴»: مضمون آیه شریفه (ترجمه: اگر در آن‌ها [آسمان و زمین] جز خدا، خدایانی [دیگر] وجود داشت، قطعاً [آسمان و زمین] تباه می‌شد. انبیا/۲۲) با این بیان از اندیشه افلاطون تناسب دارد که: از نظر افلاطون، کار خداوند هدف‌دار است. به عبارت بهتر، خدا نزد افلاطون یک خدای معین با ویژگی‌های روشن است و این، با چندخدایی یونان تفاوت دارد؛ زیرا در چندخدایی، خلقت آگاهانه معنا ندارد و چندخدایی شکل دیگری از همان کفر و بی‌خدایی است که افلاطون از آن یاد کرده است.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۲۲۴- گزینه «۴»

(نیمه بواهری)

ارسطو در توصیفاتی که از خدا و مبدأ نخستین جهان می‌کند، از عباراتی چون شریف‌ترین موجود، خیر و جمال و زیبایی، ضرورتاً موجود، محرک غیرمحرک، دارای حیات، تغییرناپذیر و دارای عالی‌ترین اندیشه استفاده می‌کند.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۴)

۲۲۵- گزینه «۲»

(زهره رامیار)

استدلال دکارت در اثبات وجود خدا به این صورت است:

من تصویری از خالقی که حقیقت نامتناهی دارد، دارم.

تصور وجود نامتناهی نمی‌تواند از یک موجود متناهی ناشی شده باشد.

پس یک موجود نامتناهی هست که این تصور از او ناشی شده و در من قرار داده شده است.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۵)

۲۲۶- گزینه «۳»

(زهره رامیار)

دیوید هیوم برهان نظم را قادر به اثبات خدای واجب بالذات نمی‌داند، بلکه آن را صرفاً برای اثبات یک ناظم و مدبر کافی می‌داند نه واجب‌الوجود بالذات.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۵)

۲۲۷- گزینه «۲»

(مهیر پیرسینلو)

هیوم معتقد است برهان نظم فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و مدبر (تدبیرکننده) این جهان را اداره می‌کند (پس از اثبات مدبر ناتوان نیست).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیوم ادعا می‌کند دلایل دکارت و سایر فیلسوفان همگی قابل نقدند.

گزینه «۳»: چون هیوم تجربه‌گرا است به نظر وی، دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند مردودند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد. به همین دلیل مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی را، برهان نظم می‌داند که از تجربه گرفته شده است.

گزینه «۴»: هیوم بر این باور بود که برهان نظم فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و مدبر این جهان را اداره می‌کند. اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق، همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و واجب‌الوجود است.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۵)

۲۲۸- گزینه «۳»

(زهره رامیار)

کانت استدلالی بر وجود خدا ندارد و معتقد است که اساساً نمی‌توان برای اثبات وجود خدا استدلال نظری ارائه کرد، اما متوجه نیاز انسان به خدا شده و با تکیه بر نیاز انسان به خدا، مردم را به پذیرش خدا و ایمان به او دعوت می‌کند.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۲۹- گزینه «۴»

(زهره رامیار)

زندگی معنادار آن زندگی‌ای است که بر پایه‌ی غایت و هدف معقول و شایسته‌ی انسان بنا شده باشد و این غایت معقول و شایسته، همان امر مقدس و پاکی است که انسان تلاش می‌کند به آن نزدیک شود و این حقیقت مقدس همان خداست که غایت انسان است و دارای همه‌ی زیبایی‌ها و قداست‌هاست و همه‌ی ارزش‌ها و خیرها نیز از آن اوست.

(فلسفه (۲)، فردا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۸)

۲۳۰- گزینه «۲»

(مهیر پیرسینلو)

در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه «۲» (فقط این بخش از شعر سهراب سپهری) وجود خداوند از طریق مخلوقات و جهان هستی اثبات شده است. در گزینه «۲» شاعر اساساً با شناخت و معرفت و اثبات کاری ندارد و می‌خواهد با راز جهان زندگی کند (و با آن زندگی معناداری داشته باشد) و در آن غرق شود، این مضمون به نظریه‌ی معناداری زندگی نزدیک‌تر است.

(فلسفه (۲)، فردا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

منطق

۲۳۱- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

استدلال به دو نوع قیاسی و استقرایی تقسیم می‌شود. در استدلال قیاسی مقدمات، ضرورتاً نتیجه را در پی دارند، ولی در استدلال استقرایی مقدمات، از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۱)

۲۳۲- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

هرچه وجوه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی‌تر است؛ اما نتیجه‌ی آن قطعی نیست. استدلال تمثیلی می‌تواند منجر به مغالطه شود که آن را «مغالطه‌ی تمثیل ناروا» می‌نامند.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۳)

۲۳۳- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

استدلال تمثیلی می‌تواند منجر به مغالطه شود که آن را «مغالطه‌ی تمثیل ناروا» می‌نامند. در این استدلال فرد بر حسب شباهت علائم بیماری یکسان بودن آن را نتیجه گرفته است که نتیجه‌ای احتمالی است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۳)

۲۳۴- گزینه «۳»

(مهیر پیرسینلو)

از دو راه می‌توان با مغالطه‌ی تمثیل ناروا مقابله کرد: ۱- توجه به وجوه اختلاف ۲- یافتن استدلال تمثیلی مخالف

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» با نقد یک تمثیل ناروا از طریق بیان وجوه اختلاف مواجهیم (وجوه اختلاف زمین حاصلخیز و شورزار/ فرشته و دیو/ مردان حق و افراد پست/ شراب ربانی و شراب دنیایی)

گزینه «۳» از طریق استدلال تمثیلی مخالف (عدم یکسان بودن شخصیت پیامبر (ص) با ابوجهل) به رد استدلال تمثیلی به عدم یکسانی معنوی انسان‌ها بر اساس یکسان بودن صورت ظاهر پرداخته است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۲۳۵- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

در استقرای تعمیمی نمونه‌ها باید متفاوت و تصادفی باشند. (نه این که طبق قاعده یا الگوی خاصی انتخاب شده باشند)

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۲۳۶- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

در سایر گزینه‌ها با مغالطه‌ی تعمیم شتاب‌زده مواجه نیستیم. در گزینه «۱» شباهت دو امر جزئی مد نظر است و استقرای تمثیلی است. گزینه «۲» دلیل یقینی ذکر شده و استدلال قیاسی است. در گزینه «۳» تمام موارد بررسی شده‌اند و استقرای ناقص نیست.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

۲۳۷- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

به جملات با معنایی که درباره‌ی چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره‌ی صدق (درستی) یا کذب (نادرستی) آن‌ها سخن بگوییم، «قضیه» می‌گویند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جمله ناتمام است. جملات ناتمام قضیه محسوب نمی‌شوند.

گزینه «۲»: جمله تعجبی است و قابلیت صدق و کذب ندارد.

گزینه «۴»: جملات امری جزو جملات انشایی هستند (در کنار جملات پرسشی، تعجبی و ...). تنها جملات خبری قابلیت صدق و کذب دارند.

(منطق، قضیه‌ی فعلی، صفحه ۵۵)

۲۳۸- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

قضایا بر حسب مشروط بودن یا نبودن حکم به دو نوع حملی و شرطی تقسیم می‌شوند.

(منطق، قضیه‌ی فعلی، صفحه ۵۶)

۲۳۹- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

قضایای حملی همان جملات خبری در ادبیات‌اند (نه هر جمله‌ای).

(منطق، قضیه‌ی فعلی، صفحه ۵۶)

۲۴۰- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

موارد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» قضیه‌ی شخصی هستند و گزینه «۳» قضیه‌ی محصوره است.

نکته: هنگامی که محمول یک بار بر کل موضوع حمل شود قضیه شخصی است ولی اگر بارها بر تک افراد موضوع حمل شود محصوره است. در

گزینه «۲» توجه کنید که هرگاه منظور از یک واژه لفظ آن واژه باشد یک مفهوم جزئی به شمار می‌آید.

(منطق، قضیه‌ی فعلی، صفحه ۵۸)

فلسفه یازدهم

۲۴۱- گزینه «۲»

(مبیر پیرسینلو)

سقراط هیچ کتابی ننوشت. ما با تأمل در زندگی او (که توسط شاگرد برجسته‌اش افلاطون حکایت شده است) به مطالب طرح‌شده در گزینه «۲» می‌رسیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سقراط می‌گوید: ثروت، فضیلت نمی‌آورد، بلکه از فضیلت است که ثروت و هرچه که برای فرد و جامعه سودمند است، به دست می‌آید.

گزینه «۲»: جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه‌های سوفسطائیان بود. آنان معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و ... تحت تأثیر چنین اندیشه‌هایی، اخلاق و فضیلت میان مردم کمرنگ شده بود و بسیاری از مردم به دنبال حق جلوه دادن باطل بودند.

گزینه «۴»: افلاطون نشان می‌دهد که سقراط عمر خود را صرف اصلاح جامعه و شناساندن افکار مغالطه‌آمیز سوفیست‌ها کرده است.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۴۲- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

سقراط پیوسته درباره مسائل روزمره (نه پنهان!) زندگی می‌اندیشید و با مردم سخن می‌گفت.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۶)

۲۴۳- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

در شرایطی که جامعه آتن از حقیقت و فضیلت فاصله می‌گرفت و حقیقتی در سایه جدل و سخنوری ماهرانه کمرنگ می‌شد. سوفسطائیان با کمک اقسام مغالطه‌ها و جدل و فن سخنوری به نشر اندیشه خود می‌پرداختند.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۷)

۲۴۴- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

سقراط هیچ کتابی ننوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد. زندگی وی حکایت واقعی فلسفه است. ما از مطالعه و تأمل در زندگی او می‌توانیم دفتر اندیشه‌های فلسفی‌اش را ورق بزنیم و به نقش حقیقی فلسفه در زندگی انسان، بیشتر پی ببریم.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۷)

۲۴۵- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

سقراط، روش بحث ثابتی داشت. مفهومی از مفاهیم را که در زندگی ما اهمیت حیاتی دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد. مثلاً می‌پرسید: «دوستی چیست؟»، «شجاعت چیست؟» وقتی کسی داوطلب پاسخ می‌شد، با توجه به پاسخ او، سؤال دیگری طرح می‌کرد به طوری که مخاطب و پاسخ‌دهنده را به حقیقت می‌رساند و آنچه را که حق بود، از زبان پاسخ‌دهنده به دست می‌آورد. این روش گفت‌وگو و پرسش و پاسخ که سقراط به کار می‌گرفت، به تدریج به «روش سقراطی» شهرت یافت.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۴۶- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

سقراط می‌گفت: «از گشت‌وگذار در شهر جز این مقصودی ندارم که شما جوانان و بزرگسالان را متقاعد سازم که نباید جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس خود ترجیح دهید (باید کمال نفس را ترجیح داد، نه این که توجه خود را تماماً معطوف به آن ساخت) و به شما یادآوری کنم که ثروت، فضیلت نمی‌آورد، بلکه از فضیلت است که ثروت و هرچه که برای فرد و جامعه سودمند است، به دست می‌آید...»

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۸)

۲۴۷- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

سقراط احتمال می‌دهد که به این دلیل باشد وقتی نادانی کسی را آشکار می‌کرد، کسانی که آنجا حاضر بودند، گمان می‌کردند که آنچه را آن‌ها نمی‌دانند، او می‌داند.

توجه کنید که گزینه «۴» مربوط به راز پیام سروش معبد دلفی است، نه نظر عامه مردم.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۴۰)

۲۴۸- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

سقراط گفت که دانای حقیقی فقط خداست. منظور این است که تنها خداوند است که می‌تواند دانا و آگاه به همه چیز و از نادانی مبرا باشد. وگرنه نباید از این سخن سقراط این‌گونه نتیجه گرفت که انسان نمی‌تواند چیزی بداند و فقط خداست که می‌تواند شناختی درست داشته باشد.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۴۰)

۲۴۹- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

سقراط از معلول به علت می‌رسد. یعنی از وجود اعتقاد به لوازم یک امر، اعتقاد به خود آن را نتیجه می‌گیرد. این بدان معناست که انسان ابتدا به خود امری اعتقاد پیدا می‌کند سپس به لوازم آن اعتقاد پیدا می‌کند (نه برعکس). می‌توانیم از اعتقاد به وجود زین و افسار به اعتقاد به وجود خود اسب پی ببریم.

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۴۱)

۲۵۰- گزینه «۱»

(مبیر پیرسینلو)

آوردن فلسفه از آسمان به زمین (و بردن آن به متن جامعه)، توصیف سیسرون فیلسوف و خطیب رومی از سقراط بود نه یکی از اتهامات سقراط.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: سقراط: کاوش و جست‌وجوی من برای شناخت کسانی که ادعای دانشمند بودن می‌کنند و جدا کردن آن‌ها از کسانی که دانشمند حقیقی هستند، سبب شده که گروه بزرگی به‌غلط مرا «دانا» بنامند؛ درحالی‌که من دانا نیستم. فقط شاید به این دلیل که وقتی نادانی کسی را آشکار می‌کنم، کسانی که آنجا حاضرند، گمان می‌کنند که آنچه را آن‌ها نمی‌دانند، من می‌دانم.

گزینه «۳»: سقراط: آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را بپذیرد، اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟

گزینه «۴»: سقراط: کسی که راه درست را یافت و آن را در پیش گرفت، هرگز نباید از خطر هراسی به دل راه دهد. اکنون که خداوند مرا مأمور کرده تا در جست‌وجوی دانش بکوشم و آن را به دیگران بیاموزم، آیا پسندیده است که از ترس مرگ یا هر خطر دیگری از فرمان الهی سربتایم؟

(فلسفه (۱)، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۲)

روان‌شناسی

۲۵۱- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

هرچه مطالب را دوست داشته باشیم، فراموشی آن‌ها کمتر است. دخالت عوامل عاطفی بر حافظه، همیشه به صورت مثبت نیست.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

۲۵۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

- اولین فن روش پس‌خبا، پیش‌خوانی کردن مطالب است.
- منظور از ساماندهی مطالب، نظم‌بخشی، دسته‌بندی و قفسه‌بندی اطلاعات است.
- بسط معنایی به این معنا است که هرچه مثال‌های بیشتری مطرح شود، مفهوم مورد نظر بهتر از سایر مفاهیم در حافظه می‌ماند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۸)

۲۵۳- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

مفهوم حافظه کاری نشان‌دهنده این موضوع است که انواع حافظه را نمی‌توانیم صرفاً بر اساس زمان تقسیم‌بندی نماییم؛ بلکه میزان استفاده از اطلاعات، تعیین‌کننده در دسترس بودن یا عدم دسترسی به آن اطلاعات است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۵)

۲۵۴- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

برای کنترل اثر گذشت زمان (دیرتر فراموش کردن مطالب) می‌توان از مرور کارآمد (فراتر از تکرار صرف)، رمزگردانی معنادار و همچنین کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن استفاده کرد.

یادگیری عمیق و یادگیری با استراحت اثر تداخل را کاهش می‌دهند. توجه ناقص باعث شکل‌گیری حافظه‌های ضعیف از چند موضوع مختلف و تداخل آن‌ها می‌شود. آزمون مکرر نیز بر مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی اثر دارد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

۲۵۵- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

- رمزگردانی به صورت دیداری و شنیداری (مطالعه چندحسی)
- برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم (تمایزبخشی)
- برجسته کردن مفاهیم، یادداشت‌برداری و رسم نمودار (استفاده از چند روش حرکتی)

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۸)

۲۵۶- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

منظور از تمایزبخشی، برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی است. در مثال مطرح شده، اگر دانش‌آموزان به درستی تفاوت‌های گزینه صحیح و گزینه دام را پیدا کنند، به جواب درست می‌رسند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۸)

۲۵۷- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

طبق نمودار فراموشی ابینگهوس، با گذشت زمان، شدت فراموشی کاهش خواهد یافت (بیشترین میزان فراموشی در ساعات اولیه پس از یادگیری است؛ به طوری که بعد از گذشت یک ساعت تقریباً نیمی از مطالب از یاد می‌روند)؛ اما اگرچه سرعت فراموشی با گذشت زمان کم می‌شود، ولی هرچه زمان بگذرد، درصد بیشتری از مطالب یاد گرفته شده را از یاد می‌بریم؛ به صورتی که بعد از حدود یک ماه، تنها بیست درصد مطالب در خاطرمان می‌ماند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۲۵۸- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

الف) این مورد برای کسانی که در آن جنگ حضور داشته‌اند، مبتین حافظه رویدادی و برای سایر افراد مبتین حافظه معنایی است؛ بنابراین هر دو حافظه ممکن است جواب سؤال باشند!

ب) رویدادی

ج) معنایی

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۵۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

- کارکردهای حافظه کاری عبارت‌اند از: ۱- ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت مطالب، ۲- فراهم کردن فضای کار برای فعالیت جاری ذهن، ۳- کمک به تفکر و ۴- اجرای وظایف و تکالیف.

- شکل‌گیری حافظه کاری، علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازیابی اطلاعات در این حافظه، برخلاف حافظه کوتاه‌مدت، می‌تواند بیشتر باشد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

۲۶۰- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

در محاکم قضایی که از حافظه شاهدان عینی یک حادثه برای جمع‌آوری مستندات وقوع جرم استفاده می‌شود، به دلیل خطای اضافه کردن، احتمال شکل‌گیری حافظه کاذب وجود دارد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۹)